

10 K

25 K

A
33

Karšygiški darbai

Indionu

Baltosios marczios.

Vietuviškai atpašakojo

M. Mikutis.

Bitėnai 1900.

Spauda ir kasta M. Jankaus Bitėnųse.

672746

Balstoji Indionu marti.

Velustame popietije, dar smarkei saulē kaitino iždžovintā amerikoniškā trakā wakarinios Amerikos, apšwiesdama gražē daubā, kurioje apie 10 farmeriū sawo utius ištaitē buvo ir ten po stropaus darbo, sawo laukininkystes irankius i šalį padedami, susirinko dar walandē ant paprastajo susikalbejimo, po didžiū senū medžiū.

Jaunikaiczei su sawo kaiminkioms, meilingoms jaunoms mergaitėms pasipasažojo wisokės pasakas, mažesni waiikai bowijosi besimdami. Senieji su ištiginuse mišle apkalbėjo swarbesnius atsitikimus, kaip tai iš pereitū wargū, teip ir apie ateitę sunkenybiū, nū tulū buvo girdimas kartais keikimo žodis, kitur wēl širdingas jūtkimas, o buvo ir štukaunas žodis teipojau girdimas.

„Hallo“ sukuko wiens iš susirinkusiū wryiū, jo wardas buvo Gibsons, „nū kadai bėgioja balnūts žirgas be raitelio Prairijejo (dibelės neapmatomos aukštā žolē apaugusios lygumos). aplinkui?“ Teip kalbant rodė jis tolumā tos lygumos, kur galiausei wisi susirinkusieji irgi žirgā išwydo, kursai su ypatingu greitumu ant daubos linkui atlaidino. Ne po ilgo ale pamatė, kad Gibsons apsirikęs buvo, nesa minetasis žirgas ne be raitelio buvo, bet su teisybę išwydo menkā asabā ant jo sėdinti, kuri wisai ant sprando susiritusi, irgi tokiu budu, negalima buvo iš tolio pažinti.

Su dideliu žingeidimu laukė wisi prisiartinimą minėto raitelio. Po keliū minutū buwo raitelis sawo mierį atsiekęs irgi justabdes sawo greitajį žirgą, nušoko lengwai nū balno. Wisi pamatė waiką fokiū 12 metų senumo, kursai nū išgasczio bei didelio nusišlyjimo wos kwapą iš didei sujudintos krutinės traukti begalejo.

„Prie šwentojo išganymo mano wargingos dušios“, juškuto Gibsons nusidywydams, „tai yra waikas musu kaimyno Brauno. Ar yra kas namėje nusitikę James?“

Tas teip įkalbintas, dar wisai negalejo kalbėti prieš sawo wierną žirgą atsilokęs, kursai jį su wisu greitumu czion atnekęs buwo. Galiausei tik iš dalies ju drebančziū balsu prakalbėjo waikas: „At išgastinga nepalaima — pabaisėtina — Indionai užpūle musu farmą!“ „Prie welnio ir!“ juškuto Gibsons, kitiems wyrams nū žemės pašokant, irgi moterėms bainingai suklinkant. „Pirm puse adynos jie atėjo, buwo daugiaus kaip 20 bjaurei apsiparwawusiū Indionū!“ kalbėjo waikas toliaus. „Šie užšimete ant mano tėtaczio, mamates bei bernū. Man pasisekė ant wieno žirgo užšimesti irgi iki jusu atbėgti. Meldžiu wardan wisū šwentujū, eikšte mano gimdytojems ant pagalbos! Ale greitai, pašol ne per wėlai bus!“

Tas raudulingasis užprašymas didei sujudino farmerus. Gibsons, kaip seniausjysis, padawadyjo, kad puse wyrū tūjau apšiginklawę ant žirgū užšestu, kita puse ale, draug ju moterėms į didžiausę gywenimo trobą, kuri apgynimui prieš neprietelius t. e. prieš Indionus įtaisyta buwo atsitrauktu, irgi wisu įgalejimu prisigatawytu ant ateinanczios kowos. Po trumpo

laiko išjojo 15 gerai apsiginklavusių vyrų iš farmū, irgi jojo tiesiog per plynės, ant kaimyniškojo Brauno farmos linkai.

Po bertainio adynos greito jojimo, atsiėjo minėti raitelei dauba, kuri jūn daubai didei panaši, wienatijis šfirtumas, kad mažesne buvo. Jarma susidejo iš gyvenimo trobos, pašures ir dar keliū mažū trobikiū. Aplinkui buvo žydantis jawai matomi. Nusileidžianczioji saulelė tartum apšvietė abrožą tykiauso pakajaus. Niekur nebūwo girdimas karo šauksmas kokio raudonškurio (Indiono), todėli kreipės raitelei prie waiko, idant tas jiems išaiškintu. Waikas rodė nei žodžio nekalbėdams ant pulkelio, kuris šale gyvenimo trobos sustojęs būwo, irgi jiems artyn prijojus, kreipės su raudulingu balsu, nurodydami ant neišpašakojanczios nepalaimos irgi apierū, kuręs welniški raudonškurei išprowiję būwo.

Su gymu ant žemės gulėjo be jokio gywasties ženkle wieną moteriškę, iš wienos didžios ronos galwoje tekejo kraujas; irgi leidžianczios saulės spindulei apšvietė didelį kraujo klaną, kurame moteriškę gulėjo. Kojū gale moteriškės klupojo vyras widuramžyje esantis; iš pradžios išweizdėjo lyg jame teipojau, nei jokio gywasties ženkle nėra, ale po tikro įdabojimo būwo matoma, kad jis didei sunki atsidusejo. „Tewe“ skambėjo Jamo drebantis balsas į tykumą aplinkui stowencziujū, „tewe, kur yra Pja, mano seselė?“

Wyras nū žemės palengwa atsitiesi, jo akytes lyg umūse pagadįto žmogaus aplinkui pilnos gailesczio žwalgėsi, irgi lyg norėdamas klausiti aplinkui susirinkusių vyrū, kas cze destis? Galiausei pašokęs lyg

fofs tygeris, kuris atilsīje trikdinamas tampa, sūfuko:
„Pya, Pya! kur tu esi, mano kūdikis, mano wiškas?“

Umai sugrūžo atminimas tū išgastingujū atšitikinū paškutiniū adynū, irgi kumščes sugnaužes, lyg nematontj neprietelį užjmaugti norėdamas, sūfuko su neapylantos pilnu balsu: „Si yra pawogta — pawogta nū Apakū. (Didei plešikiška kraujo trokštanti Indionū giminė, kuri nei jofę ciwilizaciję nepriėmė, apgyweno šaurinę Ameriką bei dalį nū Meksikos, dabar nykščiziamė czėse ji jau beweit išknykusi yra.) Prakeikti bukit, jus pašlemėkai! Sawo išprowyptos balamutyštės škaudy atkeršyjimą prašysiu!“

Wiens iš farmos darbininkū papasakojo Gibionui apie wišas aplinkybes užpūlimo. Apakai apdywytinu budu wienat ant pawogimo mažojios 2 metų senos mergaitės kaimyno Brauno nužiurėję buvo, irgi kaip galiausėi wiens iš Indionū (tur but jū wadowas), Brauno paczei kūdikį iš glebio išplešti bande, toji prisistengė, tai jis su wienu kircziu tomahawt (Indionu wartojamas fero kiris) galwą perstelė, potam užšėdę ant jū greitū žirgū kūdikį su šawim drauge imdami, teip greitai prapūlė, kaip atėję buvo.

Morint jau temti pradėjo, tai tik wiši šarmerei nusprendė, kad neatleistinai reikalinga ešą neprieteliū pėdsaką atrasti, kurį Apakū žirgai, dregniošė dirwošė, kaip pažymį palikę buvo.

Tyškai jojo wiši wyrai, jū prišakyje Brauns, kursai nū didžios širdies tužbos lyg apšwaigęs buvo; jo užpakalyje kaip arcziausias jojo jo 12 metų senasis sunus James. Kelias arba pėdsakas wedė jūs į neapmatomą Prairie arba į milžinišką plėwą.

Naktis nei jokio sutrikdinimo atkeršytojui nedarė, nėra tokiems užsiėmimams tam tyče išmokintas bū sekė pėsakus teip gerai, kaip žmogus dienoje. Nytą metą prašvitus sukos pėsakos į praamžiną girę. Farmerei rado pagirėje dar gruzdancę ugnelę, irgi tokiu budu visi prašidžiugo, kad tikrai neprietelems ant kulniū esą. Umai ale pavirto jų liukestis į nieką, nėra pėsakos dalinos į du kelių, viens po dešinės, kits po kairės, o wienatijis raitelis rodės tiesog jojės. Dabar buvo gera roda reikalinga.

„Mes turime teipojau dalyties, tarė Gibsons, nėra šėip nieko negal gelbėti. Nei wiens žmogus negal žinoti, prie kokios dalies neprieteliū kudikis yra“.

„Tie pašlamėkai bijojosi, kad mes jųs wysime, irgi iš priežasties jie mus bandė suklaidinti, — tarė Braunas rustai — nusitikiu, kad po neilgo kelei weleri wisi susiwiens. Už pėsaką šito wienu raitelio šėsu. Meldžiu dwiem wyrams manę palydėti ir tu pašlietė prie manęs mano sunau James!“

Teipo dalinos farmerei į tris partijas. Szū sekė neužprašytas pėdas to wienu raitelio, irgi šitokiu budu liukestį Brauno padidino, nėra jis tikejos, kad dukteraitę dar atrąs.

Prieš pietus atsiekė Brauns ir jo trys palydomai, prie wienuos upės arti gulencę daubą, teip wadinamą „angiūdaubą“. Ji buvo ilga ir plati. Joses wardą turėjo nū to, kad ten pirm ilgū cžėsū užšilaitydawo didelios daugybes angiū arba gywacziū. Arti daubos prijokus, justojų susykt teip sakant gretą wisi keturi raitelai, nėra jiems aiškei wėjas prinešė atgarįj nū bėganczio žirgo.

„Tai yra musu neprietelis, — tarė Brauns — jis joja ant ūlingos dirvos, pakrastyje daubos, be abejojimo nor jis per upę persigauti. Eikš, James! Mūdu einama po dešinės, o jus kaimynai po kairės, tokiu budu gausime jį į vidurį nū abiejū pusū apšiausdami irgi jis mums neištruks“.

Teip ir nufidawė. Braunas su savo sunumi mos antrą šoną daubos atsiekęs buvo, kaip šiūdu išvydo milžinišką indionišką raitelį, kursorai mažąją mergaitę pirm šapės ant balno pasifodinęs turėjo. „Ten yra razbaininkas tavo mamates, James!“ — šūbuo Brauns sujudęs. „Ale nešaukie, neša lengvai gale tūm savo sesaitę tropyti!“

Teip greitai kaip tik galima sekė judu razbaininką. Szū su didileis šūleis teipojau ant jo šoko. Ale ir razbaininkas laidino kiek įgaledamas, idant antrą šoną daubos irgi su ję girę atsiektu, tai su sykiu jam priekšais atlaidino Brauno kaimynudu, irgi razbaininkas buvo spastūse.

Su umaru kreipė jis savo žirgą ant upės linkai, neša jam kitur nei jokio kelio nebuwo. Rudikį wartyjo jisai kaipo apgyrimo skydą, weik iškeldamas, weik wėl greitai prie šalies prispausdamas, tūmi nū šwino farmerio apšiaugodamas. Miškus werksmas mažosios mergaitės atgaršėjo į ausis tėwo. „Aš ateinu Pya, aš ateinu!“ tarė jis irgi žirgą jū labjaus priwarė. Kaip razbaininkas upės frantą prijėjo, tai tik toki 10 žingsniū Brauns nū jo atstu bebuwo.

Mišlyjant, kad jis podraug su žirgo į upės srowę nušoks, tas nenusidawė, bet jis su žaibo greztumu nū žirgo nušokęs pribėgo prie upės franto, irgi

podraug su kuditiu ant galvos į jos vilnis pasiliecamojo. Sekancziūse aties mirtšniūse teipojau ir atkeršytojei kowojo su wilniemis srowinczios upes.

Wienat kuditio plėšikas nepasirodė daugiaus jų atims. Wyrai išlipę ant frantos, bėgiojo šen ir ten, ale niekur nesirodė jūda galwa Indiono, arba kur nors kuditio pawidulas, norint tėwas atšikartotinai sawo kuditio wardą šaukė. Wiens nū dwiejū dalykū galejo tikt buti nusidawęs, ar razbaininkas buwo pras-tas plaukikas, irgi wilnis jį podraug su jojo apierą į gilybę nutraukė, arba rasi iš walnos wales jis wei-fiaus į smertį ėjo, negu pasidūti į rankas sawo atkeršytojū?

Kaip Brauns namon parkeliawo, buwo jo plau-fai praziļę. Kiti farmerei butent tos dwi partijos teipojau nieką n'įštaišę sugryžo, nesa per didei staigų lyty buwo wišos pėdjakos nū žemės pašalintos, irgi jiems kiteip neišpūlė kaip namon gryšti. Szitoku budu nebuko nei žinoma su teisybę, kofei giminei raz-baininkas priklausė irgi wiši kiti susirizimai dėl kudi-tio wagystės.

Penkiolika metų prabėgo. — — James buwo wyru pryauges. Prie tėwo neįstengė nei ilgasis pul-fas metų širdės sfaudejimus wisai pašalinti. Kaimy-nai berods pamiršo su laiku, to išgastingo atsitikimo. Wienat, kad kam gadydawos pro angiiū daubą praeiti, o jis pamatydawo ant franto upes, medini kryžių stowint, tai su syl wėlei atsimindamas smutnujų atsi-tikimū pirm daug metų.

Szendieniškoji City-Hall yra newienat gražausi miesto dalis Newyorkio, bet su teisybe sakant nū wišū miestū šviete. Svetimasis, kuriam pirmą kartą į tą milžinišką miestą atsilankyti proga randas, tas nū wieno nusidawijimo į kitą ipulą, neša milžiniškos budawonės trobū, kaip ir garlaiwiū, ore kabancziū geležiniū tiltū, irgi kitokiū wišai dar neregētū daktū, jame didelį apdywijimą prikelą. Mieste pat, jis mato iš kožnos giminės švieto žmoniū, kurie dėl wišokiū pasi- laikymū atkeliawę.

Birm 30 metų, kaip minėti nusidawimai atsi- tiko, žinoma dar wišai kiteip Newyorkis išweizdėjo, neša į 30 metų, tokioj' žemėj' kaip Amerikoj', mes miestą wišai nepažystame, kadangi su milžiniškais žing- snais ten miestai pasiūdidin, irgi niekur civilizacija tokius waišus į teip trumpą česą nepriaugino, kaip Amerikoje.

Į wieną nū to metiniū karczemū mes įžengiamę. Wardas arba užrašas karczemos buvo „Wiešnamis puščios“. Gaspadininkas tūse namūse buvo wardu Pinch. Sienos tūse namūse buvo su wišokeis abro- zais giriniū sutwėrimū apmoliawotos, teip jog su tei- sybe galima buvo mislyti, kad puščioje ējas.

Minėtasis išmoliawojimas „Wiešnamo“ sienū, butent iš lauko pušės, didei daug pritraudawo far- meriū iš tolimū puščziū irgi praamžiniū giriū, teipo jau ir tulą laukinj, kurfai į miestą atsilankę, ar dėl mai- nymo ju skuroms nugalūtū giriniū sutwėrimū, arba ar dėl įitaišymo ginklū, neša ten kožnas wiens žmo- guš yra ginklūtas.

Wieguštas sėdejo gaspadininkas pons Pinch'as už sawo stalo. Prie wieno stalo šwetlyczioje sėdėjo

draugijs farmeriū, tarp kuriū mes randami senus pažystamus, butent: Gibsoną, Brauną ir jo sunų James. Gibsonas ir bendien, kaip jau wisados papratęs pirmaji žodi prie stalo turėjo. Kalba sukos apie pirm trumpo išsilaužusį Indionū pasikelimą. Tarp klausytojų po walandos prisitaisė irgi keli mieiczionei, kurie su didžiau su žingeidumu Gibsono pasakojimą sekę irgi galiausiai tulus klausymus jam statė.

Galiausėi Gibsons žiems atsiliepė: „Mano ponai! Jums berods korpulei per kuną eina pasiklausant tokiū atsitikimū, jums tuli dalykai išrodys lyg negalime, o tik yra wiskas teip twirtai kaip Amen bažnyčioje. Kas munis ten laukūse ant musu puščioje gulincziū farmū, apšiausū nū wisokiū žwėriū, kaip ir nū fraujo trokštancziū raudonskurū nusidūda, tai jus wisai neįstengat suprasti. Nenoriu sawę girties, ale wienatyjoje naktyje nušowau 17 meškū, o aš sakau ir sakysu, jei ne mes farmerei per sawo didį karžygiškumą, irgi jei dabar wėlei tūs laukimus raudonskurus atlaisę nebutum, tai jau mažne, wiso Newyorkio gywentojems tie paklemėkai galwos skurą nutraukė butu. Aštūnis iki dewynis žintus tū raudonū bestijū aš wiens į amžinas medžioškes gires nusimtes esu“. Wiesto gywentojei galwas kratydami, lyg apie pranekinto teisybę abejoti pradėjo, kaip tūm tarpu ir wisi kaimynai jam pritarė.

Wiens laikraščius nešas waišas įžengė į swetlycę ir prisiulė naujausiū žiniū apie pasikelusius Indionus, kaip ir apie kitokius razbajiskus atsitikimus. Sweczei wiens po fito nusipirkto po laiką, teipojau ir James, Brauno sunus, karsai jau wyrš arti

trisdešimt metų sukafęs buvo. Prie tėmo irgi Gibsono kreipdamas jis sekanczei prakalbėjo:

„Atyvos naujynos ceitungose, Mistr Gibson! Užvagar tapė gelžkeltrufis, bėgantis ant link Quincy per raudonsfurius atlaikytas. Wienof pasażierams su pagalbą wieno atšiskubinusio Meksikanerio, kurs kelis šuuius ant jų paleido, pasižefe tūs rabaukus pabaidyti. Ezion yra wiškas drukawota!“

— „Prie welnio! Daug užmuštū ir suronytū!“
— atšiliepė Gibsons.

„Tam pries“ jafe James apšidywydamas. „Tiktai, tiktai wiens trufio wadowas mentai suronytas“.

— „Tiesa, tiktai trufio wadowas“, — žiurdams į ceitungą patwirtino, nors iš tiesos jis nei žodžio škaityti nemokėjo. Weik pasiplatino kalba tarp šwecziū apie tūs pasiutusius raudonsfurius, abelnai ir apie pasfėjus geležinkelio užpūlikus.

Tokios kalbos kaip rodos nepatiko wienam Mesticui (Pusindionas), kursai ilgą walandą tamšiam kampe atšitraufęs nū kitū, su tykojanczioms akimis aplinkui temyjosi, jis todel pakiles užmokežo sawo ezeringe ir norėjo atštoti. Tū tarpu atšiwėre duris ir naujas šweczės įžengė į šwethyce, tarytum ko jėškodamas aplink dairės. Jo weidas persimainė kaip jis taji Mesticą užmatė.

Naujas šweczias patrauke wišū atis ant sawės. Jo dailus funo judejimas, kaip ir gražus, margai parwūtas aprėdalas, koki Meksikonai tiktai prie šwencziū tedėwėdawo, parodė ko įpatiško. Szerpėje kyšojo dwi blizgancziuos pistulės ir medžioklės peilis. Jis nešė teipjau kunstišškai apdirbtą puczlą. Abelnai rodės, kad

tošjai vyras priklauso prakilnei švėtyčiai, o ne paprastai Mr. Pincho pywo kupczystei. Jo akis lyg nufiminimo pilnos; wienof užmacziusios tą pusindioną, pastojo kaip ugnis žerincijos. Jis prižengė arti prie jo ir neleido jam laukan išeiti.

„Gentlemen“, jake tas įžengėsis Meksikaneris su twirtu balsu, kursai ir ženklas buvo jo widūjo sujudimo, „ar jus jau žinote apie naujaušį gelžkelio užpūlimą prie Quincy?“

Jš wifū baliū atsiliepe patwirtinanti balsai, kad žino.

„Naje“ jake šwėtimasis toliaus, „aš gelbėjau razbaininkus pamušti ir pabaidyti. Britinkancziame czėse aš czion įžengiau. Raudonškuriū wadowas buvo wienas pusindionas. Už sekiau jo pėdas, ir štai jis yra czionai, czion jis stowi!“

Babiloniškas kalbū maištas sekė šį nepaprastą apšireiškimą. Senasis Gibsons šuškto šawo liuto balsu, kad wifū nutilo: „Šbrodykit šawo patwirtinimą!“

„Nuimkite tam pusindionui kepurę“ tarė apskundėjas. „Jūs rasite ten štylę nū mano kulkos padaryta“.

Pusindionas buvo iš wienos negandos į kitą pūlę. Birmians kaip tas Meksikaneris įžengė, drebėjo jo milžiniškas kūnas kaip kudikio, kursai pylos bijosi; tad prie apskundimo pasidarė jis grumzdžentis ir dairės nieko neatbodamas; nurodent ant jo šušaudytos kepurės jis persigando abelnai ir twėrės už kepurės, norėjo laukan išbėgti. Wienof stiprus pastumėjimas Meksikanerio jį nū to atlaikė ir jis nurytėjo iki bufeto, už kurio Mr. Pinčas sėdėja. Tas twėrė greitai už

kepures ir tieša abipusei parodyta, menka skylutė, kurę kulka padariusi tur buti.

„Tos styles jau senai yra mano kepure“, sake kiniu balsu pusindionas. Prie to wirbėjo jo kelei.

„Prakeikts melagi,“ šaukė Gibsonas. „Tavo baimė mokiu tamę meluoti!“ Iš visų pusių atskambėjo pritarimai.

„Aš prisieku jums, Gentlemenai, kad aš pilną teisybę kalbu“, sake švietimasis; „persiziurejims negal buti, nes aš šitą razbaininką pažįstu nu jo pirmesniuų bjaurybū, tarp tukstancziū aš jį pažincziau! Jo kalte yra išrodyta, — linschūkit jį!“

„Linschūkit jį!“

Roks išgastingas žodis tokio žemėje, kurioje petys zokano nėra gana stiprus, višose dalyse aprubežiūtą teisybę pildyti. Kaip nutrenkti nu to žodžio, kurį wienas iš pulko šužuko, apsisitoti nu linschiamimo, bet tai tiktai buvo tylumas prieš audrą. Tūjaus pakilo dar didesnis šaukšmas: „Linschūkit jį! linschūkit jį!“

„Gwa“, sake senasis Braunas savo sunui, „mudu nebukwa draugdalywai to išgasczio!“ Jį jūdu atsikele.

„Darykit greitai!“ sake wienas iš sweczziū, „šaip gal mus policiję užgulti ir suardyti tą štuką!“

„Berods greitai!“ atskambėjo wienbalsei.

„Sziczion yra naujas strangas“, tarė Meksitaneris, taji iš delmono iššitraufdamas; — „aš mislyju mes patarsim pusindioną prie šito storojo wašo!“ „Tam aš piešais esu“, šužuko namū gospadorius Mr. Pinčas, „neša prie to wašo lubiju kas metą savo kalėdū medžius pasifabinti, aš mislyju, ten ans senasis wašas prie kalalio ir gana gadnus bus“.

„Prie senojo mašo su tūm pašlemėku! Atinkit jam ginklus! Ką ta bestijė dar grumzdžė?“ Teip skambejo balsai aplinkiniū. Atvožnausieje tarp susirinkusiųjų, kaip antai Gibsons, o Meksikaneris browėsi į kampą kur pušindionas už vieno stalo apsižancamęs buvo. Dvilaupe puezlą laikė jis rankoje ir grumzdė kožną jam prisikartinantį peršauti. Tūm tarpu norėjo Brauns bei jo sunus James swetlyczę prastoti. Waftą prie duriū laikantis wiens iš sweczjiū, nenorėjo šiūdu iš swetlyczes išleisti, pakolei ne minėtasis arba pradėtasis darbas atliktas, butent „pušindionas linschūtas“. Ant atsikartotino užprašymo nei jokio atbojimo neradus, užpykto minėtudu farmerei, irgi su kelioms kolbiū trinkeis, buvo placziotes duris išmuštos; wisi žwelgė ant duriū linkai ir sawo apierą „pušindioną“ wisai iš akiū paleido.

Tas ale pašinaudojo to sumišimo. Su žaibo greitumu pakėlė jis pirm jo stowenczę štulę irgi smogė taję ant pirmiausiųjų, taigi jam arcziausei ešancziųjų, irgi lyg wėjas praužė pro duris, pro Brauną bei jo sunų. Nei wiens iš susirinkusiųjų nesusimanė nei ranką prie jo pridėti, idant jį sugautu, wisi žiobsojo ir dawė jam išsprusti. Galiausei keli wyrai susimanę dar laukan išbėgo, ale jau pušindiono nei pagantu.

Totiu budu nepasisekė jiems sawo mierius išpildyti irgi pušindioną linschūti. Po geros walandos kaip wisi wėlei šiek tiek nusiraminę buvo, irgi prie stalū senasės wietas jėmė, pradėjo namū gaspadorius bartiesi, kad jam duris, teipojau krasjū bei stiklū judaužė.

Teipojau ir wien tarp susirinkusiųjų negalėjo

nusiramdyti, kad pusindionas pasprusti gawo, o tai buvo jaunasis Meksikaneris. Didei rustu weibu irgi peiliu rankoje, išbėgo jis iš swetlyczios pusindiono jėškoti. Ant ulyczios pawijo jis Brauną bei jo sunų James, kuriūdu palengwais žingsneis tolyn ėjo.

„Senorai“ tarė Meksikaneris į wyrudu, „Kodėl dawėta didžiausiam balamutui, kursai tik ant Diewo swieto tesiranda, progos pabėgti?“

Raktą suraukęs senasis Brauns norėjo rustai atsiliepti, betgi išgirdęs, kaip jaunojo Meksikanerio balsas teip pilnas nuludimo buvo, pilns gailesczio biteipo atsiliepė:

„Berods nepažįstu to pusindijono nū kurio kalbate, ale wisai neabejoju, kad jis didžiausias piktadėjis nū swieto yra. Tas ale wisas negalėjo manę priversti draugę prie „lynšhawimo“ prisidėti, nesa nejauczju nei menkiausio krislo su policiję į pasižinimą pareiti. Ta wargu musu zokanus, butent farmeriū, per teisingus pripažitu. Kodėl neužmanėti gelžkelio razbaininką surišti irgi sudzei padūti?“

„Iš tos priežasties ne, kad perliudymą turėjau, kad jis su teisybę pakartas bus“, tarė Meksikaneris didei sujudintas. „Melđziu ale atleiskit man, kad aš su tokiu naršumu kalbėjau, nesa tas gelžkelio užpūlimas ne wienatyji piktadėjyste ano puswelnio!“

„Kai aš iš jūsu žodziū numanau“, tarė Brauns, „dar jis ypaczei prieš jus nusizengęs yra ir iš tos priežasties norėjoti atšiferhyti?“

„Teisybė“, atsiliepė Meksikaneris, „jis teip sunki prieš manę nusizengęs yra, kad aš galėcziau tuštanti gymascziū nū to balamuto prašyti, tikt ne wienat jo

wieno, to prateikto! Satykit man senasis, baltuše plaukūše, ar ne jums kūmet gyvastyje ir yra toks priesininkis arba balamuts į kelią parėjęs, kurį jus su wisai balta širdže nušmaugti butumbet galeję?“

Senasis Brauns su puczkos kulbe į žemę dauždams atsiliepė: „Berods turėjau tokį balamutą, ale dabar jau jojo neb'yra; tą širdies tužbą, kurę man išprowijo, negaliu iki grabo užmiršti. Prie išprowijimo anos balamutystės patšai galą gawo, o tai ir jojo gilukis!“

„Ar jus mislyjat, kad jums didesne širdperša nū ano piktadėjo yra, kuršai šendien jau be gywasčio, kaip man nū to pusindiono“, klausė Meksikaneris?

Brauns staczei į jį žiurėdams atsiliepė su graudžiu balsu: „Ar nužudymas mylimosės paczios, kaip ir wienatijos mergaitės negana išgastingas?“

„Dar išgastingesniū dalykū dūda!“ atsakė Meksikaneris su drebančiu balsu.

Įlga walanda praėjo, kol galiausei senasis Brauns prašneko: „Aš jus apgailiu iš širdies, kad jums per aną pusindioną tokios nelabytės išprowytos yra. Šztai mano ranka! Per mano bei sunaus neapmislytą pasieligimą ano swetlyczioje, pasisekė minėtam piktadėjui pasprusti. Ale dabar aš kaip ir mano sunus užtikrinawa, kad pagelbėsima, idant wišos piktadėjystės atkeršytos butu. Ar esat tūmi pakajingi?“

Su nuširdžiu pasikafdinimu nušwito jaunikaiczio weidas, kur jis ir Brauno ranką širdingai suspaudė.

„Well“, tarė senasis, „tas buvo atlikta. Dabar yro klausymas, kada eisimi prie išpildymū mūsų pareigū? Mumu reikalai yra rytoj' šiczion atlikti,

672746

irgi teipo wišai po jušu ņlužbos ņtowa, kada jums mēgņta?"

„Sžirdingai dēkawoju jums uņ tai! Bet pirm wišu daiktu turiu popirma pēdņakā to puņindiono at-
raņti, tikiu, jog jis bus i ņawo ņndionu kiema atgal
gryņes. Jis yra iņ giminēs Apakū, ir ten po wardu
„Dpoņmo“ paņyņtamass“.

„Tā wardā nepamirņu. Bet kur, ir kada tropyņimēs?“

„Szendien po aņtūniū dienū, pietū laiņe, widu-
ryje angiuđaubos. Ar jums paņyņtama ta wieta?“

„Berods! Didei miel, nēsa i aņtūnoliņā adynū
nujojawa lengwai nū mušu ņarmo iki ten“.

„Na tai liņitēs ņweiki! Aņ turiu ņkubitēs! Kaip
aņ jus wadinti turiu?“

„Antons Brauns! Trisdeņimt metū jau Ameri-
koje, gimes Wofietis; ņis tai mano ņunus James!
Meldņiu ale ir jušu wardo.“

„Eņu gimes Szpaniolas, gywentisņkai uņņilaiņau
Meksikoje. Mano wardas jušu lieņuwui ņunkus iņtarti
bus, todelei wadinkit manę trumpai: „Atkerņytojis!“

„Ant wēlņuņimatymo angiuđauboje, atkerņytojau!“
Dar kartā ņpaudē Meksikanēris abiem ņarmerams rankā,
ir tada atņitolino. Tēws bei ņunus gryņo atgal, ņwet-
lyczyop linkai.

Ulyezios buwo tuņezios, o tik umai pradējo frutiņies, ir
iņ wienū wartū iņkindo milņiniņkas paweisņas wieno wyro,
kursai ņawo uņlandoj' wiņus ņutarimus ņiu triju ņuņdraugawo-
juņiu girdeņes buwo. Irgi pripildytas welnisņko juņņmo, ņlino
puņindionas (nēsa nieņs ņits nebwo), pagal butus iņ miesto
lauņan, kur tamņoji naktis jam didei maloni buwo.

Birmneng waišingos dirvos suvienytą valstijų Amerikos savo grožybę nu visą žydenczių augalų bei medžių rudinėje pameta, tai liubija dar vėlai pasikuting syla pristatyti irgi parodyti atsisweikindamos, idant žmonių naują liufesį palittu, kad po žiemos ir vėlei pavasaris su nauja grožybe įtrauks. Tą česą Amerikonas wadina indikšaję wasarą. Saulė ne per mierą kildo, irgi sweikiausiasis oras tūczes wiešpatauja. Prairya berods savo skaisiaus žalio rubo nustokusi yra, ale wišgi dar graži išweizdžia. Upaczei teip wadinamoses wilniū prairijos, kurios savo wardą nu ten išsikelanczių kalneliū tur, malonu yra žiureti, kad wėjas aukštaję žolę subdamas lyg kotę wandens bangą ben ir ten nešioja.

Toli tū wilniū prairijoje, matome du wyru, wieną jau daug metų skaitantį su žila baržda, o antrą jauną paczioje drutumoje wyrisktos sylos. Abudu ant žemės atsigulė irgi dawėsi nu saulės spinduliū apšibildyti, tur jūdu tarp sawęs apie ypatiskus daiktus pasipasafojo. Tūdu wyru pažįstamu, butent Braunas bei jo sunus James.

Netoli nu judwiejū ganėsi du stiprus žirgai ant žalūjancziuos piemos, kuriūdums prišakinios kijos supanczūtos buvo; šaip wiša prairije buvo tyka ir be jokio gnywasczio. Dwidešimt myliū atstu nu gulėjimo wietos prasidejo praamžinoji girė.

„Klausyk waike, dabar tur lautis tinginawimas“, tarė senasis į sawo suny. „Laike penkiū minutū kilsiwa iš šicziou tolyn!“

„Gerai“, tarė sunus, „mudu kaip ir žirgai wėlei atsigawę nu šendieniskū susitropijimū su Apakais ir

pasistiprinę, į tris adynas lengvei pagirį atšiekšima ir tenai nakvoti turėšima“.

„Ale be ugnies“, ipūlė senasis į kalbą, „naktis juš dar nešaltos, apšiekšima ir be tos“.

„Ar tu baimijies dabar dar, dėl Apakū?“ klausė junus.

Užklaustais tik su peczeis patraukė tarydams: „Aš apie tai savo ypatiškas misles turiu. Man rodo Apakai mudu šeks, irgi jėškos su kofe klasta į spąstus įvilioti, todėli reikia net'butinai atsargiems buti“.

„Po welnio ir“, tarė James iššigandęs, „mudu esawa ir pėsaką palikusu, kuriūm ir mažas waiks mudu šekti gal.“

„Nedarykis nei jokiū rupescziū, juš iš tikro imant aš nežinau, bau raudonškurei mudu šeks, o galiausei, kad ir mudu šektu, tai reikia atsiminti, kad mudu daug myliū jūs užpakalyje palikusu esawa, ir kad ant to pareitu, tai geriausioj' zowadoj', į wieną adyną esawa tanfioje giroje, ogi ten jie gal mudum pašwilpyti“.

Abudu wyrudu pašikelė nū žemės irgi žengė prie žirgū, kuriūdu atpanczawosu pasitaisė ant feliones.

„Nusitikiu, kad Atkeršytojis rgoj ant paškirtos adynos angiūdauboje atširas“, tarė James savo žirgą beglostydamas.

„Su teisybe, jeigu jam ne kas ypatiška į kelią parejo. Nėsa jis yra garbės wyrš, toktai galėcziau prisiegti!“

„Tas pusindions tik tur baisų darbą jam išprowijes buti. Tik jis nenor tūm tarpu mundwciem apreikšti; ale wisgi tur but kas išgastinga. Škiziol“

misliju teip savyje, kad anam didžiausę ėirdperšą nukęsti lemta buwo“.

„Žirgai gatami“, tarę James, norędamas tęwą iš tū smutnū misliū praeites išwaluyti.“

Ale wienam dalyke yra Meksikanęris palaimingęsnis kaip aš, nęsa jis gaus nors atkeršyjimo jaušną savyje pajusti, ogi aš nepažįstu nei tą giminę tarp kuriū išpustytojei mano palaimos, randami gal buti!“

„Apakai buwo, o tai pakanka!“

„Jo, jo, Apakai! Mano puczka jau tula iš jū į aną amžį pawadino. Ale tajį razbaininką, kursai tawo mamatę nužudę, likimas podraug su tawo seserime sykiu galą padarę, irgi tokiu budu mano atkeršyjimui attraukę“.

„Klauykis tęwe!“ — James su didžiausu uždabojimu kreipęs ant tolimosios prairijos, — „wakarū węjas ypatiškus atgarsius atnešą!“

„Iš tiesos, aš ir jūs girdžiu!“ Tūmžyg jis parsimetę ant žemęs ir ausj pridęjęs klausęs. Po tokiū dwiejū sekundū jisai nū žemęs pakokęs sukuko:

„Teip kaip aš gyws, tai yra raiti Apakai! Nęsa pažįstu ypatišką eisnę jū žirgū!“ Be abejojimo, jie wienat ant mudwiejū nužiuręję yra. Waikeli, užpakalyje mudwiejū tyko prapūlimas, tik priskafyje wienat yra sargybę dūdanti girę!“

Su žaibo greitumu užšokę abudu wyru ant žirgū, irgi nū pat wietos lyg iš puczkos palaidino. Nepažyštancziam, pawojingumas bei aplinkybes tū baisingųjų neprieteliū, butu išweizdęjęs jūkingai, nęsa nū neprieteliū dar nei matyti, nei girdęti nebwo. Ale Brauns bei jo sunus žinojo gana gerai, ką daro.

Priegtam jūdu nebūvo vyrāi, kurie įsidingodavo priegadą.

Rasi po kokiū dešimt minutū smarčio jojimo, užminė tėvas atsigręžti, kur abudu atsisukusiu pamatė tolybėje tamsus pavidalus, kurie su umaru jiemdviem artinosi. Po kokiū penkiū minutū jau pusetinai galėjo išpažinti, kad tai raiti raudonškurei yra, kurie jūdu privyti apsiėmę buvo.

„Škweizda wisai, kad tie welnuffežei didei cęšo nebeturi“, tarė senasis štufawodamas, „ale mudu wis dar cęšu gana atsieksiwa girę, kuri mudu nū tū bala-
mutū išwalnys“.

Su didžiausiu umaru ęjo wis tolyn kalnelis nū kalnelio, kur ir žirgai pradėjo jau baisei prunkšti, o raiteliams prafaitas nū weidū lyg lyti lijo. Wis aiskiaus išsikėlė girė iš tolybū miglos, ale ir neprietelei wis arcziaus jiemdviem prištartino. Tarpuse galima buvo išgirsti karo šauksmą raudonškurū.

„Tu matai, aš turejau teisybę“, tarė senasis, „neša tai yra tie patis nū šio ryto, tik wien šfirtumas, kad jie dabar raiti yra!“

„D jie joja greicziaus kaip mudu“, tarė James rupestingai, „musu žirgai šes paskutines dienas per daug pakelti turejo, irgi tokiu budu wargu išbėgsiwa“.

„Tegul joja jie teip greitai kaip nelaimė, jie mudu tik nepriwys! Treczdalį kelio jau turiwa užpa-
kalyje. — Welns ir pekla, kas cę yra?“

Pilname begyje sustabdė Brauns sawo žirgą, teip, jog jis iki kulniū į žemę įklimpo; sunus teipojau sawo žirgą apstabdė. Be kalbos žwelgė jūdu ant girės linkai, neša wos koki trisšimtus meteriū pirm jū gulinczio

kalnelio pasirodė pulkas raudonskuriū, galejo rasi apie dvidešimt buti, kurie tūjais išsiplatino, irgi tokiu budu farmerudu apsiausti bandė.

„Ta aš wadinu pasišėlimą“, tarė senasis apmaudingai, „mudum pietus be laikant irgi be ilsentis, raudonskurei wisą sawo kariską klastą sudumot įstengė ir mudu kaip kokiūs paukštyčius į žabangus sugauti bando!“

James žvelgė nei jokios rodos nežinodamas ant tėwo klausdamas: „Ka turiwa pradėti?“

„Tai sunku pasakyti, waišeli! Ar girdi kaip tie balamutai prišaklyje ir užpakalyje mudwiejū lyg šunes kaukia?“

„Tawo roda, tėta“, matydamas kaip umai atstumas nū wijencziū raudonskuriū kožną akies mirksni wis mažesnis pastojo.

„Paakiui! Tiesog! Mudu turiwa per prišakinujū linijes persilaužti!“ atsakė senasis štaczei.

Verods tai buvo arcziausis kelas ant išsiwalnijimo. Abudu, tėwas bei junus jojo raudonskurems priešais.

„Ar negalima butu jų liniję aplenkti, idant į girę įšimešti mudwiem galima butu?“ tarė James.

Senasis purtė su galwa: „Butu noprosnas czėjo praleidimas, o įsiremimą su prišakinu neprieteliu nieku budu tūmi neišwengtinas, o prie to nereikia užmiršti nei užpakaliniū neprieteliū, kurie tūm tarpu mudu primytu, irgi teip pareituwėwa mudu tarp dwiejū ugniū“.

Norint jųdu tik šimtą meteriū nū raudonskuriū

atstu bebūwo, tai tacziau nei wiens dar pradžę kowos nepadarė.

„Buť atšargus“, tarė pašnibšdoms senasis, „mudu jojawa wišai arti prie jū, kol wiens bandys ant mudwiejū sawo ginqlą iškelti, tada wiens po dešinės, antras po kairės su žaibo greitumu dabosim persilausti. Kas nū mudwiejū pereit, joja toliaus, net'bodams antrojo, tik neapšifukti ir antram į pagalbą eiti, nėša tai butu abiejū prapultis. Ar permanai?“

„Permanau“, tarė James. Tėws ir sunus teip sakant komėdiję warė, nėša judwiejū widuje mišlis tik buwo, pirmjaušei už fitaji sawo gywastį statyti.

Kaip jūdu kofe 30 meteriū nū tos linijės atstu bebūwo, irgi neprietelei dar nei menkiausi kowos prawėrimą nedarė, tai tarė Brauns šnibšdėdamas į sawo sunų: „Šie turės paliepiną mudu gywus sugauti. Taigi dawai!“

Tą pašakius wiens po kairės, o antras po dešinės lyg wėtra praužė. Apakai tai pamatę, pirmjaušei nežinojo ką bedaryti, ale tada pakele baishų karo šauksmą, irgi daugiau kaip dwi trečdalis susimetė senaji Brauną wyti, o fiti bandė James sugauti.

Laimė jam buwo maloni ir jam pašifetė išbėgti, norint ir wiens iš raudonškuriū jam su striela mucze nū galwos nuplešė, šėip koki puškapė powišan jū mieri neatšiekė. -- Laimėjims buwo jojo, nėša girė, walna nū neprieteliū gulejo pirm jo akiū. To wišo net'bodams susuko jis sawo žirgą, idant tėwui ant pagalbos pareitu.

Pirmutinis nū Apakū pašitaisė sawo Lasso (šlga wirmė su kilpa, kurę ypaczei Indionai su dideliu

gabumu kare watoja, idant neprieteliui antmetus jį gynyą sugautu), ant James užmesti. Į tą patį akies mirksinį griebė James prie pucžkos, kur tūjais būvis subildėjo, o kaip pasėkmės to, nuvirto raudonškuris, butent tasai, kurs ant jo Lassq mesti norejo su sutruš-
kintą galvą nū žirgo.

Po James būvjo subildėjo tūjau antrasis iš tėvo pucžkos, o trecziasis būvis pūdamas, wël wieną raitelį nū žirgo nuputė. Toktai matydami, traukėsi raudonškurei ant keliū žingsniū atgal.

Ale dar buwo senasis, razbaininkū iš wisū pusiū apniſtas, irgi jam didei trudnai butu ėje, jei ne James dar keturius būvjus į raudonškurius paleidęs, irgi tais-
jeis dar keturis tū kraujo trokštancziū žweriū parbloš-
kęs butu. Tie pakele dide sumišimą tarp jų, koftai senamjam Braunui pasiſekė su keleiš būleis iš sawo razbaininkū nagū išsprusti. Dabar jis buwo šale sawo sunaus. Abu laidino šalin, ale tame akies mirksnyje iš wisū pusiū toks lytus nū tomahawkū, ragotiniū ir strielū ant judwiejū krito, jog išgastis pažwelgti buwo.

„Das dabar berods buwo iš tiesos mislytas ir jie pasiſakdina mudu gynu sugauti. — Mans Diewe, ar tu suronyts esi?“

Wiens tomahawks buwo Janui į petį, o kits prieš kelį tropijęs, irgi kraujes weržėsi per drabužus.

„Nėra teip burnai, juſ tikt pawiršutinei“, atsi-
liepė junus. „Tik paakiui, pakol kits toks lytus pareis!“

Žirgai judwiejū lyg protą pametę jūdu tolyn nešė, irgi tūm tarpu nesitikejo nei wiens iš raudonškuriū

jūdu wyti, nēsa buvo per mier įbauginti nū kulkū baltgymū. Su sykiu pradėjo senojo Brauno žirgas subūti, ir jei ne sunus ant pagalbos prišokęs butu ir jį ant savo žirgo užsitraukęs nebutu, tai tėwq didžiausi nelaimē tropijusi butu.

Tūm tarpu smertnai ižeistas žirgas senojo Brauno sukrito. Neatbojant dwilinkos sunkenybes, nešē Jamo žirgas abudu. Senasis sėdėjo atžagarei ant žirgo ir apdabojo košnq menkiausį pasijudinimą prie neprieteliū.

„Ar jie wiją mudu?“ klausē James.

„Ne, jie stowja lyg indiški alejaus diemaičiai, tur but laukia prišartininą savo draugū“.

Žirgas James, paskutini pagalbos priprowa, pristatē savo wiskas syla, lyg žinodamas, kad nū jo ištriwojimo gymascei jo ponū kaba. Kaip antras pulkas Apakū prie jūš laukencziū prijodo, tai jau sūdu raiteliu sūauną galą nū jū atsiu buvo.

„Abudu pulkai dabar susiwienijo“, tarē tėwas sunui. „Zie sūstojo, tur but rodawojqs tarp sawęs. Dabar pradēd judities! Ar giridi jū baišy apšwaiginantį karo sūakšmą? Dabar pasirodys kas greitesnis, ar mudums žirgas su dwilinka našta, arba anū su wienlinka? Kas ir ne wiskas mudum atsitikti turėjo?“

Toliaus jūdu nei žodi nekalbėjo, bet tiktai apduwojo, kaip jiemdwiem eis. Berods jau buvo ant fokū penkiū myliū girei prišartinę, ale suprantamai, jau nyko žirgo syla umaru.

„Žirgai Apakū, berods greiti, ale jie neilgai ištriwoja“, prakalbėjo po walandos senasis, tūmi suny nuramdyti norėdamas. „Kwailei iš pradžios jie žirgus warē, o dabar nei maž mumdwiem neprišartinę“.

Po walandešes patemyjo senašis, kad wiens iš pulko Apakū išlaidino, irgi kas akies mirksnį wis arcziaus jiemdwiem prijojo o nū anū atsitolino. Raitelis sėdėjo ant wisai balto žirgo, kursai dideleis šūleis atšankino.

„Prie šwentojo Huberto“, murmėjo senašis, „ar tu žinai waife, kas wadows tos gaujos yra?“

„Ka galiu žinoti“.

„Sekentis erelis, wiens iš pirmjaušiujų kunigaitštelių Apakū gimines, didei kytrus ir buklus. Aš jį išpažįstu prie jojo žirgo, kursai kaip sniegas balts yra, priegtam ir nū wisū greicziausis wišoje prairijoje. Jis bėg sawo karžygems po pirmą ir kaip man išweizd, nor jis wiens su mumbwiem kową užimti. Pridūk man tawo puczka, James! Aha! tas Šalunkas!“

„Ka cze wėlei dūda?“

„Matyt jis pamate kaip aš puczka nū tawes pasiemiau ir tūmžng prapūlė už sprando sawo žirgo. Dpatiškas raitelis, nei maž nū jo nėra matyti, irgi wisai teip išweizd, lyg žirgas be raitelio butu. Jis nor kaip man rodos mudum dešinę pušę nulaimėti, kažin ką jis dar daugiaus sawo mislėje tur?“

Wos buvo paskutiniį žodį senašis ištareš, kaip po pilwu baltojo žirgo sužaiwawo ir šuwis nubildėjo, kursai farmerio žirgą ant žemės partiese, jog jiemdwiem wos pasisekė nū wirstanczio žirgo ušhofti.

„Dabar žinowa ką jis mislyje turėjo“, tarė su apmaudingu balsu senašis, „dabar waifeli, darykli su šwietu pakajū!“

„Dar ne tēwe“, atšiliepė James, ir mierawo sawo puczka ant baltojo žirgo kunigaitštelio.

Tūm tarpu buvo su teisybe žirgas be raitelio, nėra tame akies mirksnyje kaip jis būvį paleido, tai jau ant žemės gulėjo, kur jis saugojos nu atlekiančių kulkū, iki kol jojo žmones prijoję bus.

Tai sustambejo būvis iš James pucžkos ir kulka wisai pro nosę baltojo žirgo prašvilpė. Taip buvo ansai pataikęs, jog ir žirgas lyg pasiutęs, pradėjo aplinkui bėginėti, o galiausiai pasileido ant girės linkai. Tūm tarpu ale James jam priešais į kelią stojos ir su išsakomu gabumu jam už wadžių knabstelėjo, kur baltasis žirgas tūjaus jo rankoje radosi.

Trumpame akies mirksnyje buvo ir senasis Brauns pribėgęs, ir jųdu abudu užsedusiu palaidino šalin.

Buvo ale su tiesa jau ir aukščiausiasis ezėjas, nėra neprietelei buvo ant pucžkos būvju tolumo prisiartinę. Tūjaus pakilo pekliškas kaukimas raudonskuriū, o jų daugiaus, kaip anūdu ant baltojo žirgo užjėdusiu buvo.

„Paakiui, paakiui!“ atkartojos senasis, ir James primarę iš naujo tą kaptamą žirgą. Ale išgasczei! Tas gywūlis nebeklausė, bet pradėjo purtyties ir norėjo bitotiu budu sawo naštą pasilengwiti.

„Tas žirgas dar niekados dy raitelių nešęs nėra“, prašneko James, „ir dabar mano išmintis prie galo“.

„Aš nušoksu“, tarė senasis, „tawę wieną tikiu žirgas išneš ir išwalnys!“

„Tai palaiminga mislis“, atsiliepė junus ir jo akis žibejo, „ale ne tu, bet aš nullipsu!“

Wos tai ištarus, jau James ir išpildė sawo

apšiemimą nušovdamas nū žirgo. Kaip weif žirgas suprato pašilengwinimą, tai ir su wišu įgalėjimu iš wietos palaidinti norėjo.

„Ar tu esi pašitutes“, sakė senasis išsigandęs, „tu bėgi atwirai į prapūlimą!“

„Geriau aš wiens, kaip abudu! Szalin tewe, neužtruk!“

„Tawę wieną palikti — niekadosi!“

„Aš noriu gyws į rankas Apakū pasidūti!“

„Tu gali manę išgelbėti! Ale paakiui! Rožnas akies mirksnis yra kastaunas!“

„Tawę gelbėti?“ Tas teisybe!“ murmėjo tēwas pašilengdamas ir sunaus ranką spausdamas. „Rasi jau pašlujį kartą. Bons Diems te apsaugoja tawę mano sunau!“ • Teip atstojo tēwas pilns gailesczio nū sunaus ir laidino artybėje ešanczei girei priešais.

James žwelgė tēwui paškui iki tolei, kol jis persiliudyjo, kad neprietelei jį daugiau neprivyws. Jau jis daug kartū smerdziui staczei į akis žiurėjes buwo, ale šendien kur jis ant malones, tofiū giriniū, kraujo trokštancziū žweriū pasidūti turėjo, tai jam baisus drebulys širdį perėmė.

„Tur teip buti“, murmėjo jis saw, irgi ne į pagundymą pareit, kad jis dar kowcti nor, metė puczka, kaip ir pištulės nū sawes šalin. Tūmžyg suštambejo baisus Apakū karo kaušmas wišai jo artybėje. Rasi tofi 40 raiteliū apšpietė jį nū wišū pušiū, kur keli nušoko pradem nū sawo žirgū.

Su aštreis žwilgeis apžwelgė James sawo neprietelius. Wišai arti prie jo stowėjo lekentyšis erelis, jaunas, ant stomens dailei augęs wyras, jo akis didei

Ķlastīngai žibējo, irgi jo wišas išweizdējimas buvo didei buklus. Prie šalies ano kunigaitšecziō stowējo milžiniškās wyras, teipjau jam pažištamas, butent tas pušindionas, kuri Meksikanēris bei jūdu jēštoti išjojē buvo.

„Tu, puštrauji, tarp jawo palydowū!“ šaukē jaunasis Brauns didei įpykęs. „Ar tai dėkawonē, kad wien per mudy, tūšyt teip palaimingai nū smerties tam iššiwalnyt pasižekē?“ Tūmžyg griebē James už peilio, ale pirmneng jis jį wartoti galējo, prišoto „letantysis erelis“ ir pataikē ju tomahawko kotu jam teip slaubžei per galwā, kad jis ant žemēs parfrito ir apnyko.

Giminė lefenczio erelio buvo wiena didziausia nu Apakū, ir daugiaus kaip 200 karewiu ū sawo eilese skaitė. Ir kone iš tiek jau betrū susidejo kaimas kurlai tankioj' praamžinė girėje gulejo. Czion gyweno nu swieto paslepta minėta giminė, su sawo paczioms ir waikais. Į wieną tū betrū meldžiu skaitytoju manę sekti.

Ta beta į kūrę įeiname negražesne iš lauko išweizdejo, kaip kitos wijos. Jos paweikšlas buvo apmošto trikterio, už įangos buvo maža škepeta užkabinta. Nu wiršiaus per betros stogą išwiete silpna šwiesia, teip jog nepapratusam didęi dywinai išweizdejo.

Didelis kaštaunas kauras apdenge wiją žemę betroje. Siena buvo su wijokioms kunsitškomis džiowintoms kwietkomis išgrožinta, teipojau kabėjo ir keli kaštaunus moteriški rubai prie sienos. Wijas widus tos betros išweizdejo gana dywinas.

Ugywentoji šios betros gulejo ant margos jaguaro skuros, irgi buvo gilei mislyse nugrimzdusi. Šgi jūdi plaukai kaboję jei per peczius, priešais wēlei baltasis weidas, lyg šwiežei kritešis įniegas, su raudonomis lupomis, lyg giroje žemūges, žodžiu sakant czyszcziausi nekaltybė. Nusidywyti turėjęi, kaip toki graži giros laumaitė tam bjauram Indionū kieme užsilaišyti galėjo? Dywinas buvo jos wijas išweizdėjimas kaip ir aprėdalas. Margas kedelaitis, kurlai iki keliu nuteko, jūdas samatos wystas, tamšos penczekes, didei mažos kurlpes, kurlios jos kojutes apglobė, pagrožino jos stowylą. Mergaitė pati galėjo teip 17 metų amžiaus buti.

Ta baltoji laumaitė Apakū kieme, dainawo

raudulingu balsu wieną indioniską dainelę. Pilname dainawime ižengė sena indioniska boba, kuri buvo josės tarnaitė, ir teipo ji tapė trikdinta. Tarnaitė pranėšė kelis žodžius, ale kaip matyti buvo, tie jė nepradžiugino, ale wišgi dawė jį ženklą pritarimo, kof-tai parodė jos galwos linfterėjimas. Senoji išejo, o j josės wietą ižengė wiens myrs, kursai neužprašytas ant wiens įfuros kailio, kuris ant žemės patiestas buwa atsišėdo.

Buwo wiens ni Apatū, metū skaitliaus desei jau sukunpęs, rasi galėjo teip kofi 70 metū sens buti. Įš jo weido buwo galima skaityti, kad jis didei kyt-rus ir buklus buwo. Szeip nei joks išgrožinimas, arba koks garbės redas jį padabinęs nebutu. O be to „jūdoji angis“, tai buwo wardas minėtojo Apato, kursai tarp sawo žmoniū didžioje garbėje stowėjo. Jis buwo jau daugiaus kaip 40 metū didziausis lieforius bei žynys sawo giminės. Apšiwilkęs buwo jisai ilgą jūdą ploščėzių, kursai su wišokeis sutwerimū galwū paweitšlais išgrožintas buwo.

„Botundala!“ prašneko po walandos senis, su warnai prylygstancziu balsu.

„O ko, angie?“ atsiliepė mergaitė su aiškei skambancziu balsu.

„Jūdoji angis pirm keliū dienū sawo giminei iš žwaigzdžiū teisybę prarakawo, nēsa kareimei mano giminės pargryžta su wienu sugautūju. Patlab pranėšė tarnas žinę, kursai pargryštantiems kareiwems priešais išjojęs buwo, kad jie wieną sugawę yra!“

„At tu didysis lieforiau“, atsiliepė mergaitė lyg

ant jūko, jei aš neklystu, man rodo, kad tu praratawai, kad kareizei du sugautu pargabęs!”

„Bukundala teisybę kalbat — aš ale ir sakiau, kad pitta dwašę Apakū planus iš dalies ir sugaišjiti galės. O dabar su teisybe tikt wieną sugautą pargaben“.

„O kiel tur jie patretkos?“

„Penki kareizei turėjo į Manitous medžioelkes laukus keliuoti!“

„Ar tai taw ir žynystės dwašę pasake?“

„Ne, bet tarnas, kurs patlab sugryžo!“

„Ar tu dar man tą sakyti turi?“

„Bukundala yra graži kaip rytas! O ji dar gražesne pastos, kad bingtasīs rubas jos kuną apglobš, kurį lekentyšis erelis iš kolonijū baltgymiū andai parnešė“.

„Teipgi tu mislyji, kad aš kunigaišteliu sulaukimui ypatiskai išsidabinti turiu! Kodėl tai?“

„Wien iš tos priežasties, idant jo akis ant tawęs malonei žwelgtu, ant tawęs jo mylimos marczios!“

„Nieks tą teisybę netur, manę teip wadinti“, atsiliepė didei apmaudingai gražoji mergaitė. „Ar ne ēsu walna dukte Apakū gimines? O kas galetu manę priversti, paczę lekenczio ereliaus wastoti?“

„Nei wiens žmogus neatsiwožys tawę priversti“, atsiliepė žynys buklei. „Tu esi kytri ir suprašī iš sawęs, kad lekentyšis erelis macnausīs jawo gimines ir geriausīs wyrs taw yra!“

„Teip ilgai kaip jau tawę pažystu, dar nei jokio išmintingo žodžio iš tawo burnos negirdejaw“, atsakė mergaitė su didžiu paniekiniu. „Lekantysīs erelis

taw brangwyno, dešiu bei žirgū prižadėjo, idant mane perkalsbētum jo pacze pastoti! togidēl tu jį teip išgiri!”

Žynys didei rupestingu balsu atsiliepė: „Niekam nenaudėlis paukštis taw į ausis yra cziulbėjęs. Kas galejo išsidrysti jūdajį angį teip sunki apfaltinti?”

„Atwožiūus ir wiernas kareivis — Sakals!”

„Ar Bukundala išdavejo savo giminės daugiaus wieryja, kaip didžiausio liekoriaus?”

„Sakalas ne yra nei joks išdavejas“, atsiliepė mergaitė tužbingai. „Tu bei tawo sunus Dposum ējat jį neteišei apskundę! Nū to laiko, kaip baltoji eglė į amžinius medžiošlės laukus ištraukė, nėra nei jokios teisybės musu giminėje!”

„Bukundala jus klystat“, atsiliepė jūdoji angis ir pasikele nū žemės. „Aš girdžiu lekanti erelį parcinanti. Cik jam priešais ir pasweikink jį!”

Laufe pakilo apšwaiginantis rykavimas tarp vyrū, moteriū bei vaikū. Greitai prastojo žynys betrą, idant pargryžtantiems kareivems priešais eitu, kurie wieną sugautą, ale ir penkis lawonus parsigabeno.

Bukundala žingeidė, teipojau iš betros išėjo, matyti norėdama tą sugautąjį.

Wos pasirodė pašlowintoje mergaitė šale angos jos betros, kaip wisi aplinkui stowintiejie jei walną kelią darė, tūmi savo paklaną išrodydami. Jūdoji angis šnibšdėjo lekenciam ereliui:

„Bukundala negal jau gana sulaukti, kol josės asis ant tawės, tu didysis kunigaitėsti su pašimėgimu iššėsis! Aš tawę jei didei išgyriau!”

„Jauną žirgą gali iš mano arklincyziuos saw

pasiskirti, irgi dar mano tarnas tam dūs dvi pleczi
brangwyno“, tarė pašnibšdoms lešiantysis erelis.

Tūm tarpu buvo kareiviū trukis prisiartinęs;
lešiantysis erelis prižengė prie baltosios mergaitės ir
jė širdingai pašveikino, ji berods ir dėkavojo ale ne
linkšmai.

Pravedimas sugautojo nušidamė po keliū minutū,
didei paniekianczei žvelgė James Braunas ant jį iš-
darfancziū bobū bei vaikū. Su didžiausu žingeidumu
apžvalgė ir Bufundala jaunajį gražujį sugautajį. Vos
išvydo James baltąją gražąją mergaitę tarp tu bjauriū
bobū bei kitū wišū raudonsturiū, kaip jame wišai, iki
to laiko nepažįstami jausmai pabudo, irgi iš nušidywi-
jimo nežinojo nei ką mislyti.

Greitai įžengė Bufundala į jos šetrą prašydama
lešencio erelio, kad jis wišas ypatybės apie kova, kaip
ir sugavimą ano baltojo vyro papasakoto. Džiaugš-
mingai šėkė lešiantysis erelis į šetrą.

Jūdoji angis sujėklojo tūm tarpu savo sunų
Mesticių, kūsai nū baltos moteriškės gaminos ir teipo
pusindionas buvo. Tėms su sunumi turėjo didžę ly-
gybę, kad ir ne kuno, tai tacziau ant dvasės, nėsa
abudu buvo didžiausu klastoriu, prigawiku bei melagiu.

„Senamjam Braunui pašėkė išsprusti“, tarė
pusindionas dantis grieždams. „Ir dabar jis kaip aš
pirm 8 dienū Newyorke patyrau, rytoj’ su tūm Meksi-
kanėriu susitropys, kur jūdu abudu mano gyvasties
troššta!“

„Kodėl netraukei su kareiveis šendien į angių
daubą, tai nereikėtu tam baimyties?“ tarė žynys „Da-
bar berods per wėlai!“

„Sekiantysis erelis man nepavelsyjo, nėra jafė, kad newert' yra dėl dwiejū baltgymiū tos felonės pasidaryti. Po welniū, aš jau gana turiu nū waldymo tofio neaprofūjanczio kunigaitkstelio!“

„Tu niekados negali wadowystę tarp musu giminės igit, kadangi nei joks czystas fraujas tawo gyllose neteka!“

„Ne mano kaltybė“, tarė išjūdamas Dposumas. „To feikimo mano gimimo tu wienat kaltaš, irgi aš turiu kėsti kol gywastis manyje bus!“

„Ne mano kaltybė, kad tu dar wis wargingas teb'esi“, atšliepė žynys. „Daug, didei daug naudos taw jau į plėšimą tekus yra. O kur ji yra? Wiską pralošei, pragėrei!“

„Kaip weik aš keles nedeles senesnis busu, tad galėsu tiek gerti ir lošti tiek tik širdžei pamegs. Nėša aš turiu swarbų užsiėmimą, kursai manę didei bagotu wyru padarys. Tada galėsi man šweiks pasilikti su jawo Apakū giminpalaike!“

„Ka, swarbų užsiėmimą?“ klausė žingeidei senasis.

„Berods, juš tu žinai, kad aš špėgawojime didžius darbus atlikti galiu. „Wiešnamyje pušczios“ andai girdeėjau — tą paczę dieną kaip manę ten partiti norėjo — nū dwiejū Wokiecziū, kad kelaušę didį aukšo škarbą iš wienos wietos išskasti, kurį jiems wiens mirštantis Traperis (Žweriūmedžiotojis) pasafes. Girdeėjau ir toliaus, kad kaip wakar norėjo iš Newyorkio iškelauti, taigi bus rytoje prie angiūdaubos. Cze pat noriu aš jūs užpulti, irgi twirtai nusitikiu, kad jie man tą paslėptinę pawiernys!“

„Ar tawo planė jau gatawa?“

„Viškas judawadyta. Sekiantysis erelis žadėjo man pulką kareiviū dūti, su kureis aš gelžkeltrūki užpulsu“.

Jūdoji angis iš džiaugsmo rankas trynojos. „Tu esi tikras vyras, nėra taveje telką musiškas kraujas. Atsimink ir ant manęs, kad tavo rankos augs kaip maišys!“

„Ale su tūm išsiderejimu, kad parupjisi, idant dar šendien jaunąjį Brauną nugalūtu, nėra šep galiausei dar senasis Brauns mums ant sprando pareis“.

„Jūdu tur abudu nū šwieto prapulti. Kad teip senasis iš nežiniū patirti gautu —“ ir Mesticas baimingai apsižwalgė.

„Jie niekados tai nepatirs“, murmėjo senasis žynys. „Nėsa praeiga tyli! Tik saugokis nū Meksikanerio!“

„Reprimink man nū to“, atšiliepė pilns baimės Dposum. „Kad aš syk tą augsą turėsu, tad aš darysu, kad aš iš šiczion prapulsu, o tada galės Meksikaneris kaip ir Braunas manę mėnutej' jėškoti.“

Tame laike, kada šiūdu minėtu nenaudėliu sawo susikalbejimą turėjo, waikštinejo James Braunas po mažąją ruimą, į kurę neprietelei jį apkale laike. Rankos buvo jam surištos, ale šep buvo jam wisa walmybė palikta. Sžetroje pat nebuwo nei jokios sargybės ir jis dumojo, kaip iš sawo apkalimo iššwalnyti, bet kaip jis užkabą, kuri už angos kabėjo prastumė, tai išwydo tris ginclūtus Apakus, kurie sargybę laike.

Del sawo likimo jis nelabai tužbijos, nėra jis buwo ne wieną raudonškūrį jau nugalawęs, ir tokiu budu turėjo dabar teipojau mirti po paprasto muczijimo.

Atwiroje kovoje mirti jam buvo lengvu, ale pamislyjant, dūties palengvu nusimuczyti, tai jam tik hurpulei per wisą kuną ėjo. Jis apmaudijos, kad teip ant nemalonės raudonsturiū pasidawė, reikėjo jam kowoti iki paskutinio lašo kraujo. Wienatyjis liūkestis, ant išsiwalnijimo jį wertė neprietelems pasidūti, o dabar tas buvo pranykęs. Dienos turėjo pereiti, pakol tėtatis su prieteleis galėjo atsiekti Apakū kiemą. Kas ale iki tol su jūm wisčas nusidūti gal? Jo mislyjimas tapė per ilgą graudy balsą sutrikdintas. Jis žinojo ką tas paženkliną, nėsa kunigaitštėlis suwadino kareiwius fruwon ant susirodijimo. James girdejo žingsnus prošale einancziū kareiwū, tada ale wėl wisčas nutyko. Su didžiausu išsilgimu laukė sugautasis ant kokio pranešimą nū sawo neprieteliū.

Galiausei po geros puse adynos paskambėjo wėlei ilgai traukiamas balsas, karsai paženkliu, kad susirodijimas ant galo yra. Wėlei išgirdo James žingsnus praeinancziū kareiwū pro sawo šetra. Umai įžengė lekiantysis erelis į šetra, jo akis žwelgė nepasigailencziu budu ant sugautojo.

„Sikimas baltgymio yra užpeczwietytas“, tarė jis po walandos. „Prie muczijimo kulo už gymasczius musu kareiwū wislab atpakutawosi!“

„Ta ak jau mislijau“, atsiliepė James. „Ale sakyt man, kada ta regykla nusidūs?“

Lekiantysis erelis ant to atsiliepė: „Baltgymei yra haugus kaip šunes ir žingeidus kaip šarkos. Dposmas nusiklausė andai jusu susikalbėjimą, todėl mums ir lengwas daiktas tawę sugauti buvo. Žūdoji angis šaukė į susirinkusiųsus, kad Manitoua-to geidžia,

idant dar šendien tu su sauleleidžiu mirtum. O teip ir nusidūs!”

Ant weido James mainėsi karštis su šalčiu. Lefiantyfis erelis pilns džiaugsmo iš petros išėjęs pranešė savo kareivems, kad sugautasis dreba kaip šena boba dėl už akių stovenczių muczijimų.

Pranešimas kunigaitšteliu Jamui ir puškutini liukestį dėl išvalnijimo išgaišino, nėsa po keliu adynū jau saulė leidosi, o be to ant ano pranešimo atgal žvelgiant teip išweizdejo, kad ir jo tėvas bei Atkerkytojis galą garvusu arba ar ir sugautu yra.

Diena jau baigės ir saulė ant leišinos buvo, tai pakilo baisus šaukšmas Apakū kieme. Widuryje kiemo buvo teip wyro aukštume kūlas į žemę įfastas, aplink jį buvo moters, waikai bei wyrai sustoję, idant regėtu tą muczijimą to baltojo sugautojo.

Dabar išžengė Žudoji angis į tarpą rėkaujanczių Indionū ir wiskas uutilo. „Kareiwei Apakū“, kalbejo jis, „dūžus wyrai ir smarkus kareiwei! Pitka dwase tupi krutineje šiojo baltgymio (ne jo karžygikums ir mitrums yra priroktinas), kuri jam gelbejo penkis mūsų kareivius pergalėti. Jie waikščioja kaip didi kareiwei ant medžioklės dirwū Manitous. Penkis gerus gymaščius yra šis baltgymis kaštawęs, wieną tetur jis tiktai patrotyti. Bet ir tas wiens jam tur buti išwarytas per palengwą muczijimą, kad anū penkiū mirusių karewiū dwasios, neprivalytu aplink be jokio pailsio ant amžinū medžioklės dirwū sawo tewū ir šentewiū bastyties!”

Britarentis murmejimas buvo nū wišū pušiū girdimas ir su aiškėsnu balsu tarė kalbetojis toliaus:

„Aš užmanau ant sugautojo pirmjausei su strielomis mesti, tada ugnimi kankinti, potam jo flastingases ašis išdegti, ausis ir nosį nupjauti, tada niekam newertą žirdį išplešti, o galiausei wisą kūną į mažus stulkelius sukapti ir kiemo būnims kaip maitą pamesti!“

Vaisus kaušmas įešęs po pabaigtos kalbos žynio. Susirinkusieji raudonštūrei lyg degte degė ant išpildymo minėto užmanymo. Togidėl James nieku budu negalėjo ant mentiausios malonės tikėtis.

Neapsakytinas kerštas užsidegė tame ašies mirkinyje Jamo krutinėje, togidėl dešinę koją patekęs spyrė jis su wisu smarkumu žyniui į kūną, kad jis gerą galą nū jo ant žemes parkrito ir jo apmargintasis ploščius ore plesnojo.

„Šunies, nematyтини didsnūkei“, šaukė James į susirinkusiųjų pulką. „Jūs berods galite dabar kaukti ir smutį raižyti, kad sugautą bei surištą žmogų turite, ale kovoje išširodote kaip baimingiausieji žuikpalaikei“.

Po šitū James iššitarimū, susirinkusieji jū labjaus sujudinti tapė, peilei sublizgėjo jū rankoje ir jau butu keli raudonštūrei ant jo užsimetę, jei ne lekiantysis erelis žmones ant nulilimo užprašęs nebutu.

Tada išmynė iš pulko penki senesniųjų kareiviū, kurie su peileis bei tomahawkais ant baltojo sugautojo mesti turėjo, ale teip, jog tik menkai teprivalo sugautajį siekti arba suronyti.

Pirmutinis Apakas tropijo sugautamjam aukšt galvos, teip, jog jam plūškėtelis plaukū nuplėštas tapė. Antrasis pragrendė jam keli lengwai, trecziasis wisai bale patropijo, ketvirtasis ir penktasis tomahawkas

wisai kaip per plauką, wiens po dešinės, antrasis po
kairės pro jo veidą į medį susmego.

Kaip šėptasis, išmynė iš pulko leliantysis erelis,
smertiškas tylumas wiešpatavo tarp susirinkusių, visi
laukė kas cze nusidūs, nėsa kožnas žinojo, kad kunigaiš-
tis geriausias strielcius tarp wisų kareiviū buvo.

Leliantysis erelis žvelgė sugautamjam į akis ir
tam paciam akies mirksnyje užė jo tomahawkas per
orą, ale netropijo teip, kaip jis weljęs buvo, nėsa
James pasitraukė mažumą į šalę ir tomahawkas tikt jo
dešinį petį tepragrendė, bei ryšį su kuriūm prie medžio
pririštas perkirto. Per tai didei įnirtęs šoto lelianty-
sis erelis prie sugautojo ir mušė jam su kumscze į
veidą. Sugautasis jausdamas, kad jo dešine ranka
walna yra, kirtu kunigaišteliui su tokiu macnumu per
galwą, jog ans ant žemes parkrito. Besliskas kausi-
mas pakilo per tai pulke.

Po keliū minutū kunigaišteliui atsigawus ir nū
žemes atsikelus, paliepė jis didei apmaudingas dėl jam
padarytos gėdos, kad baltaji kūtircziausei prie medžio
pririštu ir su ugnies kanfinimu pradėtu.

Po mažos walandeles sunekė bobos šakū arba
krumū, kurie uždegti ir wis arcziaus prie sugautojo
pristumti tapė, jog iš palengwo skura ant kuno judegti
turėjo.

Tada ėmė kunigaištelis degancze lazda ir
artinos sugautamjam tarydams: „Dabar parodyt tu
junau baltošes kalės, ar prie išdeginimo akiū ir dar
teip drasus pasiliksi?“

James jautė kaip jo galwoje sūkties pagawo ir

Jis atis užmerkęs pasiliecamojo aukščiausiam Išgelbėtojui jo sunkioje abdyoje.

Kaip tas išgastingas darbas kelis minutes laikus nenušidavė, tai James atis atveręs žvalgėsi, kas destis? Ugnis kuri popirma wšai artie prie jo pristumta, buvo iš dalies išgesinta. Lekiantysis erelis stovėjo prieš baltą mergaitę, kuri kaip kofe princefė išweizdėjo. James berods jau ję kartą matęs buvo, butent kaip jį raudonskurei į kiemą pargabeno. Jam rodėsi ar jis sapnūjas, arba hitoje buvo nū Diemo atsiusta išgelbetojė? Ji prižengusi prie James perpjowė wšius ryšius ir tarė twirtai: „Gifš!“

Lekiantysis erelis stojos jei priešais ir tarė: „Sugautasis manę smertiškai įartino, todėl tur jis mirti!“

„Tai žudyt jį!“ atsiliepė mergaitė. „Ale tai aš ir žinau, kad tavo kerštas prieš baltgymį didesnis yra, negu meilė prieš manę, todėl niekad nepastofu tavo pati!“

Didę kową kowojo kunigaiškstelis sawo widuje, nėra toktai buvo ant jo weido matoma; ale užfigeidimas jaunosės mergaitės galiausei jo keršto geidulį pergalejo. Jis atšitraukė į pulką, o mergaitė paėmusi Jamui už rankos, wedėsi jį į sawo betrą.

Sufirinkufiujų pulke atfirado murmejimas, tai atfigrėšę mergaitė tarndama: „Kas jums kenk? Sugautasis priklauso man! Zeigu nenorit, tai jus paliksul! Ale žinokit, su manim ir wša palaima jus praštoja!“

Smertiškas tykumas sekė minėtus žodžius ir Bukundala prapūle jū afims, su sugautūju į betrą įžengdama.

Su vėjo greitumu buvo senasis Brauns, po atsispyrimo nu savo sunaus ant baltojo žirgo girę atšiekęs, ten nulipęs ir į girę įbokęs. Jis galėjo aiškiai matyti, kaip jo sunų surišo ir ant wieno žirgo užsodino. Su umaru atskambėjo garsus švilpimas iš prairijos, ant kurio baltasis žirgas žvengdamas atgal pas savo poną palaidino.

Užsikėdęs su savo kareivis atgalon gryžo, kur jie akyse senojo Brauno weikei išnyko. Dėl didesnio atsargumoėjo Brauns wis gilyn į girę, pastui sawes kožną pėsaką išnaikindamas, nesą jis dingojo. Apakai gali sugrįžti ir jį pėdoms pasėkė lengvai sugauti.

Tum tarpu prisitartino naktis, Brauns atsigulė ant žemės, ale miegas nesirado jo akyse. Jam wis tik mislyse sukosi, kaip sawo sunų nu Apakū išwalnytu? Kad jis dabar ant farmū sawo kaimynū bėgtu ir tūsus prašytu ant pagalbos, tai wėlei ant rytojaus Atkeršytojis noprosnai angiu dauboje ant jo lauktu, ir jis hitoktu budu butu žodi nelaiķes. Berods galėjo minėtas pasielgimas jį akise kitū žmoniū išteisinti. Wel parėjo jam kita mislis į galwą, ar ne Atkeršytojis išgirdeš wisus atsitikimus jam kaip draugs pristotu ir su wisu igalėjimu teipjau pasiprocewotu jo sunų išwalnyti. Galiausei pries rytą keles adynas jis užmigo. Kaip ale saules spindulei į girę įsiwerbtį pradejo, tai jis pakiles per tankumynus angiu daubou linkaiėjo.

Trumpai pirm pietū atšieko Braunas mažą piewtę, kuri kaip jam žinoma kokios myles atstumę nu angiu daubos buvo. Kelis žingsnius iš gires išžengęs pamatė jis žolėje miegantį wyrą, per tą jis didei

frupterėjo. Ir vos tik afis užmetęs buvo, tūjaus išpažino jis tai esanti jauną Indioną. Ir jame patilo tas klausymas, ar jis karo kelių vaikščioja? Bet ant apsirandymo turėjo atsiliepti, kad ne, nėra weidas nebuvo apmolawotas arba parwūtas. Ant aprėdalū išpažino jis tūjaus, kad jaunasis Indionas Apakū giminei priklauso, ale po kokio kunigaitėlio jis priklausė, tai jis negalėjo išpažinti. Ale wis jam užteko, nėra žinojo jį priklausančią giminei smertiskū neprieteliū. Jam dar kartą jį tikrai apžvalgant, pamatė jis ant nemenko nusidymimo, kad raudonškuris nemiegta, bet su atwiroms akimis gulą, ir mielai atfikeles butu, jei ne ypatiską priežastis jį nu to atlaikiusi nebutu.

Ant kuno minėtojo vyro gulėjo angis. O tai baisause irgi priegadingause wišo Sziaur-Amerikoje. Ji tur but jam bemiegtant užslinkusi ir apie dešinę ranką kelis kartus apsirietusi; galwą turėjo ji wisai ant frutinės padėjusi ir prie menkiausio pasifrutinimo galėjo raudonškuris smertiskai įgeltas tapti.

Kaip Brauno žingsnius angis išgirdo, tai ji galwą pakelusi ję šen ir ten kraipė, buvo numanoma, kad ji baisei įpykinta yra. Brauns apdumojo, ar Indioną jo likimui palikti arba ar gelbėti? Tokioj' priegadoj' palikus butu nežmogiskai buvus. Juk rasi minėtasis Apakas jam gales kokiū budu pagelbėti išgelbėjimui jo sunaus James? Todėl trumpai apsimislyjęs apsiėmė jį gelbėti.

Jis pasistojo tykai už wienu medžio pagiryje ir ten balsui amerikoniškos wowerės kaip tik galint pasikui darė. Angis išgirdusi tą balsą pradėjo palengwu įslinkti nu Indiono kuno ant medžio linkai. Vos

jautiesi Judionas nū tos baisybes valns ēšs, kaip ju žaibo greitumu nū žemes pakilęs ju sawo tomahawku jei galwą nufirto.

Brauns kursai už medžio stovėjo žengė jam priešais, o ansai jam ranką dūdams ju karščiause dėkavone tarė: „Baltplauki wyre, tu manę iš smerties išgelbejei, aš noriu teipojau per darbus taw sawo dėkingystę išrodyti!“

Tą tu tūjaus galėtum daryti, jei tai tawo tikras apsiėminas tai yra!“ atsiliepė Braunas ir papasakojo apie sugawimą sawo sunaus per kareivius leliancziūjo ereliaus.

„Runigaišteliš bei jo giminė yra tawo neprietelei“, atšakė Sakalas, „jie ir pirm keliū dienū pastojo mano neprietelei. Mano ranka gelbės taw prie išwalnyjimo jaunojo baltgymio!“

„Tu ale esi Apakas“, tarė senafis.

„Berods buwau“, atsiliepė Judionas trumpai, „ale per neteisingą škundą tapjau iš jos išstuntas!“

Dabar žinojo senafis gana ir jis toliaus raudonškurių apie jo atsitikimus neb'klausinėjo. Abudu draugišktaiėjo tolyn, po kofios bertainio adynos išgirdo srowinczios upes užimą ir jūdu buwo angiūdauboje. Dauba buwo kofiu 60 pedū aukštū ūlingū sienū aprubežiūta, kurios didei aukštos buwo, teip, kad wos dwiem asaboms gretą pereiti galima buwo.

Po kofio 5 minutūėjimo priėjo tofę aukštą wietą, kurioje jūdu išwydo ant pucztos pasiremusi wyrą bestowinti, kuri Brauns tūjaus išpažino kaip Atkeršytoji Meksikanerį. Jisėjo jiemdwiem priešais, dawė Braunui ranką ir klause: Jus esat punktum

cze. Pirm teliū minutū aš ir tik atėjau. Ale kur yra jusu sunus?"

Senasis papasakojo trumpai wisus atsitikimus, ir wos tiktai jis sawo kalbą užbaigė, tai sukuko Atkeršytojis:

"Tiems nematytiems nenaudėlems atlygiju, jei jie menkiausę piltadėjystę prie jusu sunaus išprowiję butu. Didei garbės vertas yra jusu pasielgimas, kad ir tokiems atsitikimams atsigadijus, tikt dūtąjį žodį laikėte. Dėkingystės dėlei noriu tūjau prie jusu kaimynū nujoti ir wisus į pagalbą prieš baifūsius neprietelius patwiešti!"

"Jr Sakals tūm tarpu į kiemą leliancziūjo ereliaus nubėgs ir išsitardinės, kaip wisi dalykai ten stow", kalbėjo Indionas.

"Ką aš tūm tarpu ale darysu"? klausė senasis.

"Jus palaukite šicion iki aš su farmereis sugrybu, neša atilsiis jums reikalingsnis už wistą", atšakė Meksikaneris.

Jš pradžios nenorėjo Brauns ant to padawdyjimo klausyti, ale galiausei apsimislyjęs, kad wiskas geriausioje rankoje yra, aprašo jam kelią bei wietą kur jo bei kaimynū farmai gulėjo. Atkeršytojis prisipažino, kad nežinąs kur pusindionas yra, ale jis nusitikiąs, kad jis kieme leliancziūjo ereliaus užsilaitys, kur jo tėws jūdoji angis gyvena. O tokiu budu pasisektu dwi mušeles su wienu įtkiu užmušti. Potam alitolino Meksikaneris. Atgal pasiliktusieji wyrai klausėsi žingšnius žirgo ant ūlingos žemes skambanczius.

Sakals teipojau taišėi antėjimo, ale dar prakalbėjo senamjam Braunui šiteipo: „Mano žmones yra

karui prisitaisę, togidėl butu tav priegadingai šlecion wienam pasilikti. Taiqi norėčiau pirmneng atstoju baltplaukiui paslėptą urvą parodyti, kuri tikt menk raudonškuriū težino, tame busi be jokios priegados, todėl eisk drauge!“

Tokiu budu žengė Sakalas bei baltplaukis kaip jį Indionas pakrikštijęs buvo, ant tos pirm minėtos wietos linkai. Po geros walandos keliones atšeko jūdu minėtą urvą, į kuri su wirwe šaunei gilei nusileisti turėjo. Sakalas popirma nusileido, o po jo Braunas.

Tas urvas nebuwo didis, ale wiški užtektinai priteko keliems žmoniemis. Šauns glėbis šieno gulėjo wiename kampe, kuri kaip Sakals pasakojo pats įnešęs buwo, nėra jis jau tulą naktį šlecion praleidęs buwo.

„Š tiesos“, tarė nusidywydamas senasis, „šcion taip be jokiū priegadū esi, lyg butum Abraomo prieglobstyje. Ale aš wiški norėčiau žinoti, kokiū kelių iš jo išėiti galima?“

Sakals paėmė malkos pagali, uždegė taji ir tarė: „Šeigu tu norė, tai mielai tav urwos išėigą parodysiu, butent jį išėina į upę, kurę užent girdi.“

Abudu žengė urwos išėigon linkai, žingnis po žingnio suprato Braunas, kad wis žemyn jūduėjo, nėra dregnus šaltas oras žiėmdwiem priešais atšitraukė. Galiausiai dar po keliū žingniū buwo girdimas perfunijei prilgštąs trenksmas, tai buwo wandens pūlins upėje, ir umai stowėjo wyrudu prie upes wandenio.

„Sakylie, Sakale!“ kreipėsi senasis Braunas prie sawo palydomo! „Ar galima, kad šlecion nunertum wėlei ant upes wiršo iškilti?“

„Berods wišai arti prie dešinios upės šono“, patvirtino Apafas. „Aš tą kelią jau daug kartū, iš špicion laukan, o ir wėlei iš lauko, taigi iš upės į urwą dars esu!“

„Tai norima šendien teipojau daryti“, tarė greitai senafis. Ant paliepimo Sakalo įmetė jis beganti malkos pagalį į sromę. Tirsta tamsybė apglobė jūdu, tik wandenyje buvo regima wiena wieta didei šwieši, butent ta wieta kur urwas į upę įšileido.

„Ten kur ta šwieša, czion turima išlysti“, tarė Sakalas. „Škeiga pakankancei plati, jog mudu sykiu abudu išlysti galewa, todelei apšikabint manę su dešine ranka apie kūną. Teip, tai gerai. Gataws!“

Abudu šoko sykiu į požeminę gilybę ir po kelių akies mirksniū pasiūjuto Brauns nū draugo atpleštas ir lyg žaislo balė ant wiršaus išmestas, tada dar šauns Sakalo pastumėjimas prigabeno Brauną prie upės kranto. Czion abudu išlipo ir pasišėdo, senafis apsižwalgydamas su sykiu krupterėjo ir didei sujudęs tarė:

„Sakale tu man didę paslėptinę šitūmi parodęs esi, kuri mano wišą gywastį apnūdija. — Ar matai aną medinį kryžių prie upės kranto? Birm 15 metų taji mano ranka attiesė, ant paminklo, kaip wiens iš tawo žmoniū mano dukteraitę pawogęs špicion su ję į upę nušoko. Aš apraudojau mano kudikį kaip negymą, nors ir nepasišėkė nei jį nei razbaininko lawoną jurasti. Szendien matau aš aiškei! Szita urwo įeiga išgelbejo razbaininką nū mano pagiežos, o mano kudikį nū įmerties! Ale kas iš jo galiausei pastojo?“

Sakals su didžiausiu uždabojimo klausės žodžius

šenojo Brauno ir kaip ans užbaigęs buvo, griebė po maršklineis ant savo krutinės ir ištraukė didei rūpestingai pakavotą mažą aukštinį kryžiuką, kurį Braunui dūdamas, ėiteipo tarė: „Ar baltplaukiui ėitas kryželis pažįstamas?“

Brauns lyg nū ėuvio troyntas kruptelejo. „At dangus ir žemė — jeigu aė tikrai matau, tai kryželis mano Pyos! — Tavo išganymo delei, sakyt man, ar dar ji gyva?“

„Ji gyva! — Tu je wėl matysi!“

„O jos razbaininkas! Ar tu pažįsti ji?“

Žaibas kerėto sublizgėjo Sakalo akise. „Aė pažįstu ji — jis yra niekam neėutęs puskraujis; — Dpofum tampa jis wadintas!“

Ėdant savo žirgą pirm ežeso noprosnai nepaalėintu, jojo Meksikaneris teip, kaip pūlas. Pirmneng temti pradėjo, pasisekė jam prairije atėiekti, kur tada pagiriu wis tolyn jojo; galiausei apie widurnaktį apėistojo, pririko žirgą prie medžio ir į kaurą, kurį su sawim drauge gabenos, išwytiojės ant žemės pailėšes atėigulė. Ugnies įėsai neėufikurė, nėsa per tai butu galejės raudonėturius primilioti.

Žwaigzdės blizgėjo prie dangaus ir senasis mėnutis žwelgė su tūm pacziu weidu nū firmamento, kaip pirm tukstantmecziū, apėwiesdamas pawidalsą mieganczio.

Smutni atėiminimai, kurie Meksikanerio gywasti

pašartino, jam nei miegē pašajaus nedawē. Baugu sapnai jī didei gandino, nēša tankei ir iš miego pašoka. Galiausei priēš rytā, sapnā Diewaitis jo susimildamē jam malonus bei meilingus paweišlus parodē, ku palaimingas džiaugšmas jī tada papildē. — Ne an prairijos ketos žemes, bet tēwynēje (Sžpanijoje), skaištos saulēs apšwieštas, tikējos jis ēšqs. Didei karštdiena, kas galiausei tai jam rupējo? Jis jo reikalawo butent to didžio karšczio, kuri jis mglejo teipojau kaip Eskimai sawo didyjī šalti šiauriname žemgalē arba kaip jurininkai melynaji begalinijī oceanq. Nēšana saulēs kaitra teip puikēi išdailino wišā prigiminq ir šukurstē Sžpanjolo širdyje karštus geismus. Jis jauntē sawo gyslošē tefant nesuwaldomā šrowę, wienq iš tū jausmū. Wiša jo ēšybē, wiši norai weržēši wienat i kowā už garbę, wardq ir turq! Nēpatirtoj gilumoje dwiejū jūdū afucziū dēl jo pašliepta buwo wišā dangaus laimē.

O, tos afeles! Jos peršekinejo jī dar ir dabar prie saulēs šwiesos ir nakties šapnūšē. Ar tošē jūdose žwaigzdelešē špindējo kudikio nekaltybē? Arba jos reiškeškaistų šaltini begalinēs meilēs, karštos jaunamergēs meilēs, kuri užšidegē tik oēl jo, wienat dēl jo, pirmq kartq ir ant wišados. Jis per niek laike žerinczius žwilgterėjimus tukštanczi itū puikiū šenoritū (panaicziū), kurios prisistebēdawo jam, pirmamjam šu buleis kowotojui Madrite, kada jis paširodydawo ant arenos jaunikaiczio grožybēje ir apweiktojo garbēje! Jisai to nejauntē, nei tēmijo. Jo širdi neužgawdawo nei pagyrimas didžiojo pulko, kada jam pašisekdawo šu pastebētinu drasumu parmušti ant žemes patrafusj galwijq,

nei rykavimas tukstancziū žiuretojū, kada jis parbloktajį bulių nudurdavo peiliu. Kas kita kildė jo krutinę. Jis tarpo daugel tukstancziū įremtū į jį žvilgiū, jis ieškojo tik vieną porą jūdū afucziū! Per tukstanczius kitū, jo žvilgis nuslysdavo į vieną iš pirmutinių sėdynių, kurioje matyti buvo wienatinė dukterė wieno iš didžiausių Szpanijos didžponiū. Jos jūdose akelėse, kurios sekė kiekvieną jo žingsnį, kad tatarpu skaitus weidelis reiške nudžiugimą, tose jūdose žwaigzbutėse, kurios tartum degino jo širdį, aiškėi regėt buvo nesuwaldoma baimė už gywastį numyletojo, kurs ten ant arenos rėmėsi už nelemtą aukšą su pasiutuseis galwijeis.

Jisai atšidusejo sapne. Jo dwasiškoms akims pasirodė kitoks paweiškias. Nulidusios ir awstafarusios žiurejo į jį jūdoses akis; skaidrum balsu pratarė ji iš sawo wietos į kowotoją. O kada jis buvo prie jos priešes ir lyg melsdams malonės žwelgė į jos akis, — ji pūlė werkdamą ant jo krutinės ir tyleis žodžeis jam apreiskė, jog ji be jo gywenti negali, jog ji išūžada wisko — tewiškės ir wardo, turtu ir palaimos, jog ji jį sekti nori iki swieto kraštui, bet jis nū sawęs turi prisiekti, jog niekad sawo amžyje negrūš prie sawo pawojingo, kaip torero (kowotojas su buleis) užsiēmimo. Ir kaip mielu buvo jam už tą teip brangę dowaną padaryti anūs menkus pažadus ir jūs išpildyti.

Tartum stebuklingam rate, slinko miegancziujo anū dienū atminimai. Sztai jisai rymo šale sawo jūdakes numylėtines ant lubū laimo, kurs jūdū neša į nežinomas šalis naujojo paswieczio. Apšikabinusį stebėjos jūdū mariū wilnims. Anšai platusis oceanas

buvo jū pacziū paweišlu; jū meilē buvo amžinai neišsememia ir neaprubežiūta kaip ir jįšai.

Štai kyla švajoneje wēl naujas paweišlas. Meksike jis atrado su sawo numylėtaja naują tēwiškę. Jūdu buvo be galo laimingi, nēs dėl abiejū laimēs gana buvo prigulėti viens kitam. Ir šėip gyvenime jiems gerai šekėsi, nēs jau į treczius metus jis galėjo pasiđžiaugti sawaje puikē hacienda (teip wadinasi Meksike ušē laukūšē) ir gvwuliū pilnais žardžeis. Wieng wafarą, jam bešistebant šale sawo paczios šaulēs pašfutiniems špindulems, ji prifišusi sawo šaldžiašes lupeles prie jo ausies, užraudus šnabždėjo, kaip ji begalo jį myli, kaip yra ji laiminga ir tik ję baimē ima, jog šiteip gal wiršti jos šikimas.

Štaiga akyje miegancziujo pradėjo mainytis wienas per kitą išgąstingais šūleis. Rodosi jam, lyg wišą sawo pajiegą įtempēs, jis nori užšaikyti tą šaldžiaušią meilēs žwilgšnį jos jūdūjū akiū, bet bjaurus ušas aptemdē wišką. Jis wēl mato anas nišpasakytos šaldybes akis, bet kas su jūm atšitiko? Placzei atwiros, užgesušios ir pašyrušios jos išweišdėjo baišiom ant šustingušio ir išblyškuschio weide, perimto šopuleis. Drabužei jos buvo šudraštyti ir wotakštyti krauju; kraujas tikšo iš žaišdū jos kūno; kraujas pluduriawo ant grindū ... wišur kraujas ir kraujas...

Iš miegancziujo frutinēs iššiweržē išgąsties balšas; jis pabudo, wišas prakaitūtas. Dangus rytūšē jau nušwito rauswais špinduleleis. Žwaigždžiū špindėjimas aptemo, šenis mėnulis baigē sawo naktinę šelionę, pašwėdamas wiešpatawimą šlownaijai aušrai.

Pašinērēs dumose, Atkeršytojas šušiēmē galwą

rankomis. Jo weidas buvo baisus, bet ir vertas pasigai-
lejimo. Šis lengvo jis nusiēmė nu krutinės aukšniį me-
daljoną, ant kurio buvo puikėi nupieštas, kad ir ma-
žytis, pameikštelis jaunos moteriškės.

„Argi aš niekada neatsifratysiu nu tū išgastin-
gū sapnū?“, šnabždėjo jis pats šaw, o dwi didelės aša-
ros nuritejo iš akiū ant meilaus pameikštelio. „Argi
greta šu atminimu apie šalbzias walandas tawo mei-
lės wišada graudens pastyręs žwilgis tawo tamšiū akiū?
Būk rami, mano numylėtoji! Walanda atkeršijimo jau
arti.“

Jo pasfutiniūse žodžiūse škambėjo twirtas atsidejimas.
Potam, wėl užkabines medaljoną ant krutinės, užšoko
ant arklis ir išjojo i dar tamšwą prairiją.

Neilgai trukus, šaulutė apšvietė šawo spinduleis wišą
pakraštį, teikdama džiaugsmą sutwėrimui, o per wiš
oro gywentojams—czyulbantiems sparnocziamis. Tiktai
weidas Meksikanerio išrodė wiš liudnas ir rustus.

Sawo kelią jis žinojo twirtai. Bemedžiodams oposu-
mus (naktinis žweris, wof. Beutelratte), jisai išštrai-
dė šitą wišą kraštą šfersai ir išilgai; todėl, užklaustas
anąkart senio Brauno New—York'e, jisai galėjo atsa-
kyti pažįstas „angiū daubą.“ Apie pietus raitelis šu
nesmagumu perūtikrino, jog jo krepšij nėra nieko pa-
sidrutinimui. Kad jo ir kybojo šfersai balną, bet nie-
kur nematyt buvo nei jokio tinkanczio gymulelio ar
paušezio.

Ant galo jis pasiekė giraitę, kuri traufesi ištisai
tyrū krašte girios, po nekuriūm placzei išsikerejusu
aužulu pamatė jis tą judinanties, artyn prijojęs, pažino

Atkeršytojas turėjo dabar tik vieną išgelbėjimo
kelią: Jisai išlipo į aužulą ir ten išspraudė į vieną
karpaklį. Šernū kaimienė pakėlė prie lawono savo
draug-gyvulio neįspasakytą kriuknojiną. Dalis jū
drebėjo pašivyti pabėgusi į tyrus arkli, bet titi, jaus-
dami neprietelių savo esant ant medžio, nesitolino nu
aužulo. Susirinko šernū iš viso apie dvidešimtis ir
jų laikydami sąrgybę sustojo aplink aužulą, lyg jiems
instinktas butu pataręs, jog jie savo kerštą galėję at-
lekti vien keliu apgulinio nužudytojo jū draugo.

Meksikaneris turėjo prakeikti savo padėjimą.
Atokioje aplinkybėje jam butu wis lygdaug, kad ir
goga laiką pasilikti nesmagioj nelaisvėje šernū. Iš-
lektę šitie gyvulei wis galiaus pasitrauktu, o cze jis
pats pasijuto esąs baisei alkanas. Kas per nelem-
tas atsitikimas! Jis neteko žirgo, brangus laikas bėgo
reikalo. Jog jis gali pasiūlyti į farmerių naujo-
nuą ir per tai susitrukdyti žygis į Apakū stovyklą iš-
gelbėjimui suimtojo. O raudonveidžei nedaug dienū
tik savo newalninkus iki nukankinant.

Iš piktumo Atkeršytojas nusitvėręs haudyklę,
nė bepaliowos haudyti į šernū kaimenę, kuri ringsojo
aužulu. Nesitikedamas pataikiti, jis haudė tik delto,
ant išgasdyti ir išvaikyti šernus. Bet weltui!
šernai newien nepabėgo, bet lyg pasiūtę supūle prie
aužulo ir pradėjo ardyti liemenį iltimis, o snukeis kni-
šaknis aužulo, teip jog į trumpą laiką buvo išknisę
plink medį pusėtinai gilę grabę. Paliowus Atkeršy-
tū haudyti ir šernai palengwa nurimo, bet nu med-
regis wisai neketino trauktis. Meksikaneriui pasilikto
fantrei galo laukti.

Tūm tarpu ištiko netikėta oro atmaina, kas tose šalysė tankei atsitinka. Dangus iš mėlyno umai pajūdo, wisą prigimimą užklojo tamsus šešėlei, nės saulutė pasislėpė už debesiū; gywastis ir frutejimas pratrijose tartum apmirė.

Užejo toks smarkus lytus, apie koki mes negalime nė supratimo turėti. Wandū frito ant žemės sriovėmis, tartum butu prafiure susyt išleidę wisą gaušybę wandens. O dangus wis ejo tamsyn ir tamsyn.

Padėjimas Meksikanerio buvo tikrai apgailėtinas. Kad išpradžiū tankios eilės aužūlo šakū ir gynė ji nū lytaus, bet galiausei wandū prasimufė per lapūtą stogą ir jis sušlapo nelgintai tilwikas.

Wienog netrukus jisai palinkęs buvo wos ne laimint tą smarkybę dangaus, nės to neatstiektė jo buwei, tą padarė lytus. Jo apgulikai, pajutę išpradžiū tik lašais frintanti, o potam sriovėmis czuzianti ant jū pasibiaušusiū nugarū žwarbų lytu, greit atšalo jawo pakerštینگūse norūse. Wienas iš senesniūjū bernū regis, wyresnyšis, pakilęs nuriogline i tankumynus girios. Tai buvo lyg ženklų kitiems, kurie kriukaudami nusėktė pėdomis pirmojo.

Su džiaugsmu išwydo Meksikaneris atsitraukimą bernū ir wos paskutiniam iš jū iknykus girioje, jisai nušoko nū aužūlo ir išsipjowęs iš nušantojo berno gerą mėšos šmotą, pasileido sparczei žingsniūti i atwirą tyrą, nežiurint ant to, jog lytus dar wis nemažejo. Bet greit eiti jam nesisektė. Iki pat užkulniū jo kojos grimisdo i išmirkusią nū lytaus žemę, wėsula su lytum plakė jam weidą, perdēm peršlapę drabužei slegė jį tartum šwino našta. Bet wisgi jam mieliaus buvo

kęsti tyrųse tųs priepūlius, negu laukti girioje galo audros, o dar priegtam su baimę pargryžimo kerštajanczių bernų.

Dar pusadynį siautus, audra nutilo. Ant ufanoto dangaus wël pasirodę saulelę, kuri greit išblaskę debesius ir miglą. Kad wandenis ir greit subęgo į apsczei atitinkamus tyrųse klonius, o saulės spindulei įwyko dżiowinti žemę, betgi Meksikaneriui pęszcziam begalo sunku buvo klampoti per įmirkusį tyrą. O jo mislis geidę, tarytum sparnus įgyti. Kiek laiko dar pereis, iki jis pęszczias galę pasiekti galą sawo kelionės? Angių dauboje laukę jį sugryžtant nerimaszcio perimtas tęwas, skaitydams minutus iki atwyks jo kaimynai, idant išgelbėti jo wienatini, kerštai numylęta sunų iš nagų nemielafirdingų Indionų. Kas per nelaimę, jog jis arklis neteko!

Staiga Atkeršytojas wirptelėjo: Ar tai ne jo žirgas sužwingo tyre gerai pažįstamu jam balsu? Kelios walandos toliaus, ju abejone buvo šalin, — prieš jį stowėjo pabalnotas arklis, jo paties kerštai trokštafis žirgas!

Raip tai atsitiko — lengwu suprašti. Pabęges nū bernų į tyrus, žirgas, užtiktas baise audra, turėjo sustot, idant sulaukt galo wėsulio. Pajutęs sawo poną, žirgas arklis budu sužwengę. Su neįspajafytu dżiaugsmu emę Meksikaneris sawo kulnaji žirgą glostyti, wadidams jį kumeiliauseis žodzeis, potam nušlųstę jį, pataisę balną ir užisędęs pasileido jot link sawo siektio. Ezielos pusantros adynos užtrukino jį atsitikimas su bernais, todėl jis stengęsi greitumu arklis užwadūti sutrukintas walandas.

Dar adyng pirm saulēs nusileidimo atsiēkē Atkeršytojis sawo mierj. Aplinkē žymej persimainē, prairija regimai pradējo nykti; kur ne kur niuksojo widur tyrū krumai ir nedidelēs giraitēs, tartum Dazai pustynēje. Pawiršius žemēs tapē akmenētas ir kupaštūtas; šen ten riogsojo ūlos. Ant galo nū wienos aukštumos išwydo Meksikanēris daile placzē pakalnē, kurioje matyti buwo išmētytas šen ten nemažas skaitlius farmū. Jis buwo ant wietos.

Kada tokiu stebuklingu budu išgelbētas nū baifingo myriaus James Brauns įžengē į baltosios Indionēs butelį, jis nū pailsio ir didelio sujudimo, parkrito ant paklotū stirnū kailiū. Jo gerasis angēls — apgynejas ilgai patyloms stebėjos weidui jaunikaiczio. Szis greit wēl atšigawo, nusistebėjes pakoko ant kojū ir išwydēs priēš sawę meilingą mergaitę puikēi išdabintam gyvenime, negalėjo suprašt, ar tai sapne jis wiską regi ar iš tikrujų.

„Tu esi bicziulio rankoje!“ atšiliēpē šwelnēi mergaitē angliškoje kalboje, kurios žodžei jos lupoše skambėjo mažuma per kietai. „Nesibijok už sawo gywastį!“

„Tu išgelbėjei manę nū baisaus smerczio“, tarė gilei sujudēs James, — „manę, wisai nepažįstamą žmogų, kurį jungia su tawim rasi tik wienodumas pajimo. Aš nežinau, kaip turiu taw dėkawoti!“

„Atlyginimą už sawo darbą aš jau ēsų apturėjus

— tai yra žirdies nuraminimas. Didžioji dvasė
išvepė manę, idant tamę išgelbėčiau nū kankynū ir
aš sekiau tik žirdies palenkimą“.

„Bet jam ar nepadarei tu per tai ką blogo?
Ar Apakai tam dovanos, jog aniems išveržei auką nū
kancziū stulpo? Ar abelnai, kofę galybę tu turi, teip
drašei elgdamosi, tarp tū aklujū žmoniu pušlaukines
gimines?“

„Aš esy Bufundala, baltoji Indijone!“ atsakė
nusipypsojus mergaitė. „Savo tėvū nepažįstu, nei
kur aš gimus — nežinau. Nū kiek atsimenu, aš jau
vis Apakū kieme gyvenu. Žmones manę myli ir tiki
ū wisa laimė esanti mano rankose! Daugiaus nieko
pasakyti negaliu. Aš esy walna dukte Apakū gimines,
garbinu savo wientauczius nežwelgent ant baltos par-
vosos mano gymio, bet bjauriūsi jū kietąžirdystės“.

Jos kalba skambėjo didei prastai, lyg kudikio.
James norejo dirstelėti į gilumą žirdies nekaltos mer-
gelės ir patirti, kas ji ištikrui yra dėl gyventojū
Apakū kaimo. Bet jis laiku susiprato, jog jo klausinė-
mas nieka nederėtų ir dėl to jis kreipės prie mergai-
tės su šiais žodžiais: „Ką tu dabar su manim veiksi?
Ar ilgai ketini laikyti manę czionai?“

„Aš galėjau apginti tamę nū kankynės, bet su-
skit tam walnybę ir išleisti iš cze — ne mano waleje“,
atsiliepė liudnai dailioji mergelė. „Ar pasitiki tu ant
okiu savo genziū?“

„Nieko daugiau šeme šwiete aš neturiu, kaip
tavo sawo senutių tėwą, ant kurio pilnai pasitikiu. O tu
ar nejauti kokio kelio išsigelbėjimui?“

Trumpai padumojus, Bufundala pasakė: „Aš

išrandu wienatinį kelią — tu turi pabėgt iš čje! Aš
taw tame padėsu“.

„Bet taw gal iš to kas blogo pareiti? Zeigu
teip, tai welyt palaukšiu, iki mano tėwas suspės ateiti
su jawo draugais, idant manę išgelbėti“.

„Ne, ne, tu turi pabėgti! Aš galėjau išgelbėti
tawę nū kankyniū, nės Lekiantysis Erelis, kurs manę
už moterę trokštą gauti, neišdryso man priekinties.
Bet ar galiu aš apginti tawę nū kulkos pasalauš gal-
wažudžio, arba atkreipti nū tawęs ašmenis pasfirto
taw durklo? To aš neištengsiu. D jūdoji angis su
jawo sunum Dposumu yra tokiu niekadėjei, kuriem
nelabytė nebaisi“.

„Bet kurlink man reikia sukstis, idant manęs
nepagautu?“

„I angių daubą! Juk ten ir tawo tėwas yra?“

„Iš kur tu Būkundala, žinai apie tai?“ paklause
nufistebėjęs girininkas.

„Nū lekiančiojo erelio aš patyriau, jog jis ne-
liepė perfekioti tawo tėwą iki angių daubai, nors Dpo-
sums ant to wertė“.

„Tai smagi žinė!“ juokuto pradžiugęs James.
„Dabar aišku, jog mano tėwas galejo pasiekti daubą,
ten susieiti su Mekšikanėriu ir išrašt kelią mano išgel-
bėjimui. Kaip nebutu, jeigu aš ir pats išsilūšūsiu,
jie bus palikę man tenai koki ženklą. Gerai kalbi,
man reikia stubint į angių daubą!“

„Man linksmu, kad tawyje išsiublaimė debesys
nufiminimo ir wël sugryžo dwasės stiprybė“, — prabylo
jaunoji mergelė, šwelnei žwelgdama į James jawo
meilioms afelims. „Su tikru noru aš taw padėsiu

pabėgti, nės tu esi šaunus ir teišus vyras, kurio širdis nepažįsta klastos. Ar tu, budams tarp sawųjų, nors tarpais minėsi manęs?"

"Wisados!" subuko James, pilnas dėkingumo jausmū, o potam iš lengvo pridejo: „Aš neužmiršiu tavęs per wisą amžį!"

Jei pasidarė linkšma ir ji lyg ludikis, žiurėdama į James, nusijūfė. „D dabar gulkis ir atšūlšė!" tarė ji po nalandelės. „Pirm saulei užtetėjus, aš tamę prikelšiu ir išwesiu į girę, o iš ten trauksi toliaus link angių daubos; felįq turėsi tiesų — reiks wis priekais saule eiti".

James linktelejo galwq, reikšdams tūmi, jog wiskas jo supраста, o potam atsigulės, greit užmigo. Bukundala, pašaukusi sawo senaję tarnaitę, pertiesė išilgai butelio didelę skreistę, per ką padalino šetrą į dwj puses; antroje puseje atsigulė abi moteriškės.

Dienai auštant, pasirodė Jamui per sapnq, lyg butu nusileidęs iš dangaus angelas, apglobęs jį ir uždengęs sawo sparnais. Jis pabudo ir išwydo štowint prieš sawę Bukundalq, kuri tartum saugojo miegančyjį. Jos weidq apdengė skaisčius raudonumėlis, kada pirmas žwilgis pabudusio jaunikaiczio šūitiko ju jos akimis. Pritikus pirštq prie lupu (ant ženklo tylėjimo) ji pratarė: „Jau laiks eiti! Sek pastui!"

Jūdu išėjo iš butelio, niekam nematant praslinko tarp gyvenimū kitū Jūdionū ir neužilgo atšiekė girę, tada Bukundala ištiesė sawo rankq atšišweikfinimui.

Jūdu nei jaustė nejautė, kad wisq laikq pastui jūdu patyfa sekė, tartum šepelis, aukšto ugio Mesticas, kurs Jamui su Bukundala išeinant iš kiemo kreipeši

prie gyvenimo Iekiančiojo erelio, kur jo regis laukė pasikūjysis, nes greit užklause: „Ka Dposums turi pasakyti?“

„Aš uždabojau iššiol; baltgymis išėjo iš musu kaimo, o Bufundala išlydėjo jį iki girės“.

„Gerai“, tarė kunigaitštėlis nudžiuges. „Tegul bėga nekliudomi! Bet saulutei pakilus, išjok jų pėdomis su keleta geresniū kareiviū ir parvesk jųdu gyvus atgal. Tūm tarpu tur jųdoji angis sukelti prieš Bufundala žmones už paleidiną baltgymio. Aš wiens tik galėsiu apginti jų nū sujudusios gaujos. Dar wakarui nepriėjus, ji bus mano suaw (pati), o baltgymis bus išleides dvasę prie kancziū stulpo“.

Busindionas išėjo, idant nunešti įsahmą kunigaitštėlio sawo tėwui.

D pakraštėje girios, James širdingai įspausdamas ranką baltajei Indionei, jei drebančiu balsu kalbėjo: „Dievs tamę tesaugoj, mielas kudiš! Jis užmokės tam už wistą, ką tu man gero padarei! Aš tamęs iki gywas neužmiršiu! Lik šweika, Bufundala, lik šweika!“

Atšišweikinus ji norėjo šalinti eiti. Bet nesuprantami jausmai, patilę širdyje to priegimties kudišio, laikė ję ant wietos. James pajuto jos karštą kwėpawimą, jos plaukai paltyėjo jo weidą, tartum nepasijutes pabuciamo jis jos lupas. Lyg apalpus pūle ji ant jo rankū ir gurkščiodama per werkšmus ištare: „Imt manę drauge! Man be tamęs nēr gywasties!“

James atširado didei painiam padėjime. Jisai pabugo supratęs, jog jis užkūrė širdyje nekaltos mergelės pirmąją karštą meilę, kurei jo paties širdis neatliepė.

Jisai nejautė sąvnyje dėl Bufundalos nieko daugiaus už brolišką meilę. Vienok kaip jis gali dūti tą su-
prasti neprityrusi mergaitei? Ar gali jis ję wieną
palikti tarp Apakū su jos širdgela ir nuliudimu? Ar
ne ji išgelbėjo jam gywasti? Ir ar ne yra jo pareiga
išwadūti ję nū raudonųjų pagiežos? O patekus į tarpą
baltgymjų, ji, pati budama kaukaziško gimimo, ras
rodą naujam gywenime.

Balandą mislijęs, užklausė jis: „Ar tu pajiegi
drauge su manim pasiekti angiū daubą, o gal ir
toliaus nueiti?“

„Wisir nueisiu! Tik imk manę su sąwim!“

„Tad eikiwa!“

Ji nusiflūstė ašaras, nusijūkė kaip mažas kudikis
ir žengė drauge su jūm į girę. Beeidamas apswarstė
James tą wisą atsitikimą, kurs panešėjo į koki sąpną.
Jam rupejo, kum toji meilė užsibaigs? Kas stosis su
mergele? Ji tapė netiketai išplešta iš to gywenimo,
kuriame ji jautėsi laiminga ir atsidurs nepažįstamam
baltųjų swiete. Kaip ji pritaikis sąwę prie naujų ap-
linkybiū? Ant galo, ar ji nekiteip supranta naują
gywenimą, kaip tik padėjimė jo paczios?

Kelis syk jis buwo jau – jau atsidėjęs išaiš-
kinti jei sąwo sąswmus ir abejonę. Bet gaillesties ir
dėkingystės pajautimas jį kas kartą nū to atlaikė. O
ji išsirodė tokia laiminga ir kudikiška sąwo nekaltoje
grožybėje.

Apie pietus dalykai pradėjo krypti ne į roman-
tiškąjį pusę. Didei pailsęs, pajuto James alkį. Bu-
fundala, teipjau susilpnėjusi, stengėsi paspėti drauge su
jūm, nepratarus nei wieno skundo žodelio. Saulė jau

buwo žemai wakarūse, o jūdu dar netoli buwo nukelawusiu; šėšios adynas kelio skyrė dar jūdu nū angii daubos. Dabar jiendwiem reikėjo pereiti šteršai prairiję. Su baimė jis mišlijo apie Apakus, kurie be abejones wysis paslui. Kad jis butu turėjęs koki nors giuklą. Priegtam jis jautėsi baišei nuilsusiu ir matė, kad teippat ir Bufundala wos paeina. Jūdu susėdo atsilskėti; James priegtam ir bado kančitas, nejušdams užwerė akis ir užmigo. Bufundala sėdėjo šale jo ant aužūlo kelmo, nesitikeidama, kad jūdi sparnai pawojaus greit artinasi prie jūdwiėjū.

Lekiantysis erelis patyręs, jog draug su baltgymio pabėgo ir Bufundala, surinko 20 akyliausių sawo karėwiū, tarp kuriū ir geriausias pėdsėkėjęs Dposums buwo, ir pats jūs wėšdams leidosi wytis pabėgelius. Saulei jau leidžiantės, Mesticas, atšikreipęs į wadą, parodė jam su pirštu į tarpą medžiū, kur lenkiantysis erelis pamatė Bufundalą, besėdint ant kelmo ir šale jos miegantį ant žemės Jamesą.

Lekiantysis erelis paliepė sawo palydowams pasilikti ant wietos, kur jis wienas prisiartino iš užpakalio prie mergelės ir uždėjo sawo sunkią ranką ant jos peties. Išsigandus ji pašoko ir atsigrėžus išwydo prieš sawę Apakū wadą.

„Bufundala toli yra nuklydus nū sawo namū ir pailsus“, tarė jis šaltu balsu. „Ji turi sugryšti su lekiančiųjų ereliu į kaimą; tenai ji atsilskės“.

„Aš neisiu su tawim!“ suriko mergaitė šiurkščėzei. „Baltgymis yra žmogus wienokio gimimo ir aš einu į jo wignamą (teip wadina Indionai sawo šėtras)!“

Akis kunigaitėstelio užsidedę pagiežos liepjina; jis

nusitwėrė tomahawką ir šyptelėjęs iškrypušiomis lupo-
mis metėsi prie mieganciojo. Bufundala, numany-
dama jo mišlį, pripūlė prie jo ir apglobus jo kelius,
justenėjo: „Susiimi! Ar eisiu su tavim!“

Leikiantysis erelis žvilgtėrėjo į klupancziaję mer-
gaite; jo akise mirgėjo aiškūs širdies šopulys ir neiš-
pasakytą meilę dėl mergelės. Balengwu užsikūjo jis
atgal už jūstos tomahawką ir pratarė: „Nežinau, kas
manę sulauko, idant tam nenaudėliui baltgymniui, kurs
tave apmonijo melagingais žodžiais, sutriuškincziau
kaukolę! Bet tu turi ar noredama ar per newalę su
manim eiti! Mano laimė ir palaima visos mano gi-
minės priguli nū to. Ar esi tai užmiršusi?“

Ji stovėjo nusiminusi, iki ant galo nukritusiu
balsu pasakė: „Gerai, aš jėsiu paslui tave; bet bal-
tasis vyras turi šveikas, gyvas ir walnas pasilikti!“

„Priiegt man prieš weidą Manitous, kad su-
gryžus į kaimą, tapsi mano pacze! Kad ne, tai balt-
gymį laukia smertis!“

Akise mergelės žybtėrėjo ypatinga ugnelė, bet ji,
tūj susiwaldžius, ranką ištiesdama, tarė: „Priiektu!“

Džiaugsmo prasijūkimas nuslydo per kunigaikš-
telio lūpas, jo norai rodėsi atšiekti esq. „Eišk su
manim!“ paliepė jis jei.

Baltoji marti nusilenkė ant mieganciojo, atsi-
klaupė šale jo ir paskutiniį kartą pažvelgus į jo vyrish-
kai — dailų weidą, pabucziawo jo lūpas. Karštai
ašarai nukritus ant Jamo weido, jis pabudo.

Lyg prikaltaš prie žemės jis pamatė sujudusę
mergelę, rustų wadą ir stowinczius pašalej jo kareimius;
lyg panczeis suwaržytas jis nei nekrustelėjo. Kada

lefiantysis erelis, pakeles baltą mergelę tartum plunksną nu žemės, prisitartinu prie savo kareivių ir su savo mieląje našta jų draugystėje atsitolino, jaunikaitis pasiliko vienū vienas!

Lyg apšvaigęs dairėsi James aplinkui, iki mišlis įmagenyse nepaaiškėjo; jis tada suprato, kas atsitiko. Jis suprato gilumą meilės birdyje baltosios marcijos, per kūrę ji visą sąvę ir savo laimę pašventė, idant išgelbėti savo numylėtąjį.

Per neišmierūtus tyrū plotus, bėgo tarškedams ir švilpaudams gelžkelstruktis, kursorai buvo sujungtas iš locomotivo ir dviejų ilgų wagonų, kuriuose sėdėjo žmonės visokio gymio, tautystės ir draugiško padėjimo, kaip tai gali būti tik tokiam krašte, kaip suvienytosios šiaurinės Amerikos valstijos. Tarp keliaujančių galima buvo užtėmyti atštyriam sėdinciu du vyrų, apsidžiūsiu failineis drabužiais, kokius dėvi trapperai, nors iš pirmo pamatymo kiekviens numanyti galėjo, jųdu neesant giriū gyventojais; jųdu išrodė lyg butu tyeze persirėdę dėl mastarado, prie jų buvo ir tam tikri ginklai. Iš tikruū tūdu vyrų buvo: Wiens Oskaras Wagneris (gryno kraujo Berlyniškis) ir Francas Hertelis, laisvas brolis - studentas iš tuos aukštus mokslavietės; jųdu buvo atsidanginę į aną kraštą, idant kaip kitū tuštanczei surasti sau Amerikoje laimingą dalį.

„Na, kaip gyvs esu“, šnekėjo Berlynis, kuris
fiteip negalėjo kalbėti, kaip tik jūkus warinėdamas;
„kaip gyvs esu, mano motynos sunelis pirm keliū
nedeliū nei sapne butu to nesapnavęs!“

„Apie kągi?“ klausė jūkdamas jo draugas.

„Na, žmogaus vaife! dar tu klausī? Tu esi
wijai atsilikęs žmoniū judėjime! Ar tu žinai, kum pri-
pildytos dabar mudwiejū smaginės? Suprantama, aš
kalbu apie tūs niekus — auktą“.

„Tu jau nū dwiejū nedeliū neturi kitokios šnekos,
kaip tik apie auktą; ar taw nenubošta?“

„Nubosta? Ne, kaip gyvs esu! Kaipgi gal
kalba apie auktą įkyrėti? Sakau taw, kiekwiens roma-
nistas pirštus nušilaižytu, išgirdęs tokius puikius, su
mumis atsitikimus. Pirmuciausei sunkus darbai šwei-
timas katilū, plowimas plėczkū, šlawimas namū, nekio-
jimas angliū, bet štai atširanda nekofjai trapperis, su
kuriūm mudu dalinawos šawo keletu škatiku; žmogus
potam iš dėkingystės miršta, apreikšdamas mums
pašlaptį, kur aukšas sukrautas. . .“

„Bet aš tą wišą esu drauge prityręs“ — nusi-
jūke Hertelis, „ir nieko naujo neišgirstu. Ką naujo
aš atrasiu tik prieš aukšo slapyvietę; tikimės, jog ne-
sunku bus šurast bitoj puštynėj ir iškraustyt tą pagei-
dautajį škarbą“.

„Na, ir aš tikiūsi; aukšo slapyne mudu lengwai
sujekšwa, juš aiškei parodyta apygarde, upės wardas
ir wieta“.

„Po aštūniū dienū mudu bušwa atsiekę šawo
troškimū galą!“

„Žinoma. Tada mudu prisigrudusiu pilnus

delmonus, grįžtam į New-Yorką, o iš ten kūgreičiausiai plaukiam į Hamburgį, numykstam į Berlyną ir uždedam tenai didelę kupczynę, nusiperkam šam karietą su ketwertu arkliu, kasdien gaunam pasivažinėti „Po liepomis“, ruksome tik kūgeriausiai Havannos cigarus, apimam operoje ir mokytamjam teatre brangiausias wietas ložesė, puikiausiam restorane reikalaujam šam brangiausio ir seniausio wyno, kas metą siuncziamė So mylistai Ciecoriui gimimo dienoje didelį liaurū wainiką. . . .“

Berlynėris dar ilgai butu stątes ore paloczius, kad ne smarkus krestelejimas wagono, kurs suwede į artimą pažintį jo nosį su studento nosimi. Lokomotywo užziurėtojas staiga sustabdė trukį. Wisi pasażierai šautdami ir klykandami pūlė prie langū.

„Du dideli akmens užwersti ant wėžiū (šynū)!“ šaukė konduktorius. „Plešikū norėta, kad trukis į šalį iškryptu“.

Moters su wailais ėmė klykti, wyrai pradėjo bėgioti, nekurie drąsesniejie griebėsi už ginklū, bet wisi buwo galwas pametę. Susgt pakilo iš lauko gaudus šauksmas ir dwidešimts raudonūdžiū supūlė prie trukio, nutraukė ant žemės trukio wedeją ir šoko į wagonus; jūs wede aukšto uoio Mesticas su pištūle dešinėj rankoj.

„Rankas išstelt!“ riktelojo energiškai Indionū wadas. Pasażierai tą š rato; negalėdami nieku budu ginties stokojant drąsos ir sutarimo, jie pasidawė sawo likimui. Su pasistebetimu greitumu iškrauste raudonūdžei wius delmonus, atėmė piuingus, ginklus ir wius daiktus iki menkiausiam.

Mesticas, stovėdamas duryse, davė įsakymus plešikams. Babaigė su pasąžierais, pripūle Indionai, liepiant savo wadowui, prie musų pažįtamųjų dvieljū Wofiecziū, surišo judwiejū rankas ir kojas panczeis, išgabeno iš wagono, užmetė jųdu ant arkliū ir patys susedo ant jų. Tūm tarpu ir kiti Indionai buvo pabaigė savo darbą; raudonūdžei su linksmybės šauksmais nujojo šalin, gabendami su šarim wišą pelną ir du suimtinii. Pasilikusiejie keliauninkai, sutelkę savo pajėgas, nurito nū wėžiū akmenis ir trufis leidosi tolyn, žinoma, be dvieljū aukšto jėškotojų.

„Ne, kaip gyws ęsu“, murmėjo Berlynėris ir įniršęs firto per ranką Apakui, kurs sėdėdams užpatalyjo jo, wiena ranka laikė jį prispaudęs prie balno. Tokiam pat nesmagiam padėjime buvo ir studentas, kurs dabar su gailėsčiu minėjo anūs mielus kommerswafarus senamjam Heidelberge, kur nebudawo nei kokiū bjauriū atsitikimū, nei raudonūdžiū galwijū.

„Ko jus nū mus' norite?“ šūkuko Hertelis, bet atsakymo negawo. Niekur nesustodami šubino Apakai per tyrus ir tik dwiem adynom praslinkus sustojo pakraščtyj girios; Indionai nušoko nū arkliū ir nukelė abu aukšto jėškotoju. Mesticas prisifartino prie jų. Pamatęs jį Berlynėris nusistebedams šūkuko: „Ne, kaip gyws ęsu!“ Tai cze tas pats pusindionas, kurį ketino pakarti New-Yorke!“

„Naje, tai aš ęsu“, atkirto Dposums. „Tu pažinai gerai; dabar judu patudu turėsite reikalą su lynchu; ant šendien mainysiušė su jur dwiem kartumėmis“.

Baltgymiu nubalo ir dairesi lyg jėškodamu pagalbos.

„Murimkit, judu pafuczei“ — nusijūkē Mešticas. „Nū ju! prigulēs wadūtis nū paforimo. Atidūkita man žinomas raštus, plianq ir judu galite žengti sawo keliu. Ar norite įteikti man plianq gerūju, ar welyjate tybot po šitū medžiū?“

„Aš nesuprantu, apie kokius raštus jus kalbate“, ištare Hertelis.

„Judu pliuškei!“ juriko ipyķes Mešticas. „Aš neturiu perdaug laiko šu jumis žaunyti. Rasi norita užginti, kaip judu sawo išminti „vufzczios swetainėje“, išrodėta, pasakodami apie seną trapperį, kuris suteikė jumdwiem paslaptį apie aukso radynes? Žum rodosi, kad pas manę ausys mariū fiaulaitės? Szę tūjau plianq!“

Bet abu laimės jieškotoju welijo klausyti barni pusindijonio, negu atšifirti šu sawo paslapezia; tada, mostelėjus wadui, feletas iš jo kareiwū užmowē už kasklū abiem wokiecziam lasso (plona wirwē šu įregstoms galūse fwino sultoms, wartojama indijonū medžioklėje ir mukiūse), užmetė fitus galus lasso už storū šakū ir potam smarkei truktelėjo lasso į sawę; baltgymiu atšidurē tarp žemės ir dangaus. Žū weidai ištysio, akis išindo iš dūbiū, o funai raitėsi ore ne sawiķku budu.

„Paleist!“ paliepē Dposums, ir nelaimingiejie tartum maishai sužlugo ant žemės. Berlynėris gulėjo kaip negywas, o Hertelis po keliū walandū atgawo fwapq.

„Na, waife“, prašneko Dposums, rodydamas tybanczius ant šakū lasso, „ar patiko? Ar nori dar įyti paragauti, ar welyt atidūti raštus?“

Hertelis buwo apweiktas; gymastis jam wisgi buwo mielesnē už aukšq ir jis, nieko nesakęs, perpjowē

su peiliu išilgai aulą šopago ir ištraukė sumyniotą popierą. Greit pagriebė pusindionas raštą, peržiūrėjo jį ir atradęs jį tikrai tūm, kurio jėkšojo, gilei įsikūso į savo šermėgos delmoną; potam užsėdę ant arkliai, išnyko Indionai greit tarp giriš medžių.

Hertelis ėmė kelti gulintį be ženkle gyvasties savo draugą; jis jį išlengvo tąš ir šaukė wardu, bet nieks negelbėjo. Staiga sušlamejo artimieji krumai ir iš jų tarpo pasirodė balto veido žmogus. „Nesibijokit“, kreipėsis jįsai wofikšai į nusigandusį studentą. „Aš esu matęs wis, kas cze dėjosi, bet gelbėti jūdu negalėjau, nės esu be ginklo. Piktadėja aš wienof pažįstu. Jįsai neužilgo dūs atšakymą už wisus savo blogus darbus, tada ir jūsu raštai taps sugražinti. Kaip su jūsu draugu eina?“

Studentas su džiaugsmu pamatė, kad Berlynėris atwėrė afis; po truputį gryžo atgal gyvasties šylos. Hertelis prašėsi ateiwio: „Melđziami, nuweskite mudu pas kofius žmones, jus cze swietą pažįstate; o mes busim didei dėkingi“.

„Aš ketinu nuwesti jūdu tiesiog į teip wadinamą „angiū daubą“, kur mes rasim šį-tą pasidrutinti. Wanę wadina James Braunas ir aš teipjau tik wakar esu ištrukęs iš Apakū nagū!“

Jie wisi trys paliko tą nelaimės wietą ir įžengė į tančę girę; dwiem — trimis adynoms praslinkus, atšėjo jie angiū daubą ir ėmė leistikis į rundiną — lyg katilas — klonį. Ten jie išgirde daug wryškū balsū; persigandę jie juštojo, bet po trumpai walandėlei pamatė Brauns senį Gibsoną, farmerį, šowintį antštoj wietoj, kur įeinama į klonį. „Ura!“ linkšminos James. „Tai

mušiškei! Skubinkime prie jų be baimės, wiengenczei!“
Widuryje klonio išlėjos deryni farmerei, apšėdę ugnele
ir kėpdami įieškmais stirnieng; užpakalųj rymojo ant
sawo puikėi išdabintos šaudyklės Meksikaneris. Su
džiaugsmo šauksmu pašoko senis Braunas nu ugnies
ir apglobė sawo sunų.

„Na, tai gali tarti netiketas giliufis“, linkšmai
prabylo Gibsonas. „Mes cze esame tą tik susirinkę,
idant tamę išwadūti, o tu pats parsineši wisai šweiką
kailį!“

„Už sawo išgelbėjimą man reikia dėkawoti wienai
prakilnios širdies baltai mergelei, kuri gyvena Apakū
tarpe“, atsakė James. „Ję wadina Bukundala“.

Senis suspaudė druczei sunaus ranką. „Bukun-
dala? Teip man šakė ir Sakalas. Ar tu žinai, kas
yra toji mergele?“

„Ne!“

„Tawo sesū Bja, kurę mes laikem per mirusę!“

Dabar reikia mums žinoti, ką Sakals papasa-
kojo seniui Braunui, parodęs jam augsinį kryželį, ku-
riame Brauns iš syf pažino tą, ką buvo užkabintas
jo dukteratei.

Tam laike, kada dėjosi dalykai, aprašyti pra-
džioje, Apakū kaime, kurį mes jau gerai esame pažinę,
walde žmones kunigaikštėlis, wadintas „Baltoji eglė“;
tai buvo wyras protingas, geros širdies, teisingas ir
sawo wiengencziū labai gūdotas ir myletas. Su

baltgymėis atėjūnais jis gyveno sandoroje ir geram futifime, numanydamas, kad pasipriešinimas prieš any galybę nieko gero dėl Judionū neatstieks; jam waldant nebūwo nēwieno atsitikimo, kad Apakai nukankintu baltgymį; jie užsiūbdawo wiena medžiokle, nenustodami wienog ir kariskū dorybiū.

Dar budams jaunas, Baltoji eglė apsiwede ju nefuria mergina, kurią jis didei mylėjo ir gražei ju je apsieidawo. Jo troškimas būwo jusilaukti nū pacijos dukterį. Bet jo noras išsipildė labai wēlai, kada ant jo pėcziū jau keturios dešimtys metų amžiaus tegulejo. Iš priežasties užgimimo wadui dukters, wisi kaimo gywentojei širdingai linksminos, o jūdoji angis, kurs jau ir tada būwo garbūtas kaip žiniūnas ir waištytojas, sukwiētė iš wisū kaimyniskū giminiū garsešniūsiūs sawo draugbrolius, idant nulemti užgimusei dalį. Wisi žynei nutarė, jog palaima Baltosios eglės ir wijos Apakū giminės busenti rankoje to kudikio. Baltoji eglė, kad ir šwiesaus proto budams, twirtai įtikėjo į tą pranabystę.

Kudikis gerai augo ir būwo šweikas; bet sulaukęs antrū metų susirgo waikū liga ir atšišweikino su šiūm swietu, nors jūdoji angis wisaip rupinos išgydyti mergaitę. Reikėjo tokio atsitikimo, kad weik jei mirus, prasīdejo tarp kaimo waikū kažin kokia užkrečiamoji liga, nū kurios mirdawo po keletą waikū ant dienos. Prietarūse esantiems Apakams pasirodė tai esant išsipildymu žiniūnū pranabystės. Wisi gywentojei šaukėsi pagalbos nū žyniū ir waištininkū. Szie, pasikalbėję tarp sawęs, apstelbė swietui, jog dukte Baltosios eglės ne yra numirus, tik jos dwasė persikelus

yra į kuną baltujū mergaitės, kuri gyvena netolytoj' farmoje. Žynei patarė išvogti tą mergaitę nu tēmū ir augiti Apakū kaimė, tada laimė grįženti atgal.

Nors Baltajei eglei newisai patiko toks nutarimas, bet prietarū galybė ir cze apweikė šweiką protą. Jis liepe 20 prakilnesnųjų kareiviū pasirupinti jugriebti mergaitę su klasta, be praliejimo kraujo; wadu tū kareiviū jis paslyrė sunū jūdosiōs angies, Dposumą, kurs buvo pagirtas už sawo gudrumą, bet nekėstas dėl sawo ne tikro kraujo ir pasalumo. Sawo uždawimą Dposumui lengwa buvo išpildyti, nes jis gerai žinojo kur atrasti mergaitę; mat jis patsai slapta pranėhė apie ją sawo tēmui, kada hitam prireikėjo prie burtū. Buwo tai namai wokieczio Brauno. Dposums, dėl prigimto kraujo godumo, negalėjo apšieiti be piktadėjystės ir bereikalo nužudė farmerio pacįę, nors Baltoji egle buvo uždraudęs kraujo praliejimą. Mergaitę Apakai atrado ir pasiēmę ję skubinos atgalios. Dposums numanė, jog farmeri be abejonės wysis plėšikus; dėlto jis, idant supainiot pedas, padalino sawo kareivius į du pulkelius, liepdams jiems skirtis į šalis, o pats apsirinko tiesū keli, link angii daubos, tikėdamas greicziausei atsiekti upę kurią perplaukęs jis bus liūšas nu pawojaus. Kada perfekiojai buwo jį atšiwiję iki pat angii daubos ir bewaik jau ant kulnū buwo užmynę, jis užsimanė wadūtis kytrumu. Jam žinoma buwo wiena paslaptis, per kurią jis galejo nudūti, jog pats nuskendo ir mergaitę nuskandino: tai buwo dėl jo dwiguba nauda, nes tai atimtu nu baltujū ant wisada misli jieškoti mergaitės Apakū kieme, o antra ir jį pati ant ateisenczio laiko išliūsiūtu nu keršto.

Jisai šoko nu kranto į upę toje vietoj, kur po wandeniu trijų mastū gilumoje radosi užslepta jeiga per ūlos sieną į angių dauką; pasiekęs tą jeigą, jis atrado ir taja urva išlyvo ant žemės paviršiaus. Ta paslaptis buvo žinoma tik keliems Apakams. Braunas grįžo atgal, apgailėdamas žuvimą savo kudikio, o Dposums su gražaje Pija, kuriai šalta maudyklė neužfente parvyko namon. Baltoji eglė priėmė mergaitę kaip savąjį ir ją nu pirmo pamatymo pamylėjo. Tose dienose peršimainė oras ir liga, kuri žudė vaikus, perėjo ir išnyko. Apakai išvydo tame atgrįžimą savo mirusios laimės ir garbino savo žiniunus.

Baltajei mergaitei davė tą vardą, kurį nešiojo pirmoji dukte Baltosios eglės, butent Vufundala. Pijai dar nebuvo sukafę tada nė du metu, todėl ji greit užmiršo savo pirmū dienū išpaudas ir jų jau nebeatminė tolesniam gyvenime. Apakai vaikščiėjo apie ję kaip apie kokią diwaitę, wisaip ję lepino ir dabindawo wifokeis papūšalais, pirktais tolymūse baltųjų naujokynūse (kolionijose). Ję garbino lig kokią kunjgaitščiutę. Vufundala, nors augo be jokio dorikto ar protikto mokšlo, tacziaus lawinesi pati per sawę dorybese, turėdama gerą širdį ir išmintį.

Baltoji eglė, pasiekęs 55 metų amžiaus, persifelė į amžinas medžioekles savo tėwū. Jo įpėdiniu likosi lekianti šis erelis. Szito budas buvo wisaip kitoks: noras waldžios, kietasbirdyste, kraujo godumas, neapykanta del baltgymiū laike jame wiršų; tūs jausmus jis suteikė ir sawo wiengencziams; geriausią tame pagalbinišką jis atitiko Dposume. Baltosios eglės užwedimū twirtai laikėsi wienat antrasis wadas tos

giminēs, Sakalas, kurs atvirai užmetinējo leliancziam ereliui jo nedorumq. Per tai jis užšitraukē ant sawes kerštą naujojo kunigaitštēlio ir jo pagalbininko Dposumo, kuriūdu mokėjo išniekinti jį prieš kiemo vyrus ir apkaltinti jį už išdawēstystę. Didēji roda kareiviū nutarē išmesti Sakalą iš sawo tarpo ir his turėjo trauktis šalim iš kiemo. Virm išėjus, jis atsisweikino su baltaje indijone, nū kurios gawo ant atsiminimo mažą aušinių kryželi, nešiojamą nū mažū dienū.

Baltoji mergaitė buvo didei jam prilanki už dorą pasieligimą. bet tikros meilės dėl jo ji širdyje neturėjo! tas prielankumas dawē didžiausią priežastį persekinėjimui Sakalo iš pusės leliancziojo erelio, kuris buvo pamylėjęs Bukundalą, o prieš kurį ji jautė tik pasibaišėjimą. Meilę toje nekaltoj širdyje lemta buvo netikėtai užžiebtai James'ui; nepažįdama žmoniū šiame dalyke apsiėjimo, ji sawo nekaltybėje iškreištė tą meilę kaip galejo ir kaip esam aprašę.

*

*

Farmerei, du aukšto jėškotoju ir James gana turėjo tą pasipasažoti, lauldami angiiū dauboje sugryžtant Sakalo, kurs apsiėmęs buvo parnešti iš Apakū kaimo reikalingas žines ir su tūm užmanymu išėjo dar prieš pietus. Wisi, o ir Meksikaneris, buvo atsidėję atkeršyti už piktadėjystes Indionū, o ypacz Mestico, ir sugražinti Braunui dukterį. Atkeršytojas pageidawo atmonyti sawo nuskriaustojui.

Sakalas, parėjęs pranešę, jog Indionai dar negryžo namon su baltaje mergele, nēs Mesticas buvo jojęs į šalį, idant gelžkelstruki užpulti, ir tik nesenei wel susitiko su leliancziu ereliu, kurs su Bukundala

laukē jo pakraštyje girios. Dabar Apakai ne namon joja, bet sēka šķersai tyrā arkliū pēdas, kurios eina girios linkai”.

„Tai musu pēdsakos!” šūbuko Gibsonas. „Regima, raudoniejie uzūdē baltgymius ir uzšimanē mus nužudyti, pirmneng gryžus šawo kaiman šu mergele ir turtais”.

„Teišybē šakai”, pertarē Sakalas. „Aš škubinau, šaip tik galēdamas. Apakai turi paširodyti už adynos; arkliū pēdos weda į daubą ir jeigu jie sēks tū keliu, tai galite jūs wišus šeme klonyj šuimti”.

„Šuiki mišlis”, šukterējo Atkeršytojas, kurio akis žybtarējo pagiežos ugnele.

Šaulei leidžiantēs, dauboje buwo teip tyku, lyg ten nebutu buwē nē gywos dušios. Miekas nebutu galējēs mišliti, jog abiejūse galūse daubos, pašišlepē už frumū, tykojo septyni gerai apšiginflawē wyrai. Neuzilgio paširodē ant balto arklio lekiantyšis erelis, o paškui jį sēkē wiens pokito 20 šarewiū; paškutinis jojo Mestizas, paširēdēs pušiau Šudionū, pušiau Europēnū budu, Šam pro šali jojant, pašišlepūsio Mekšikanerio akise užšidegē nemirštanti neapyškanta.

„Mano dukters nēra tarp jujū”, šukterējo rupestingai šenasis Braunas.

„Turbūt jie paliko ję girioje”, ramdē tewą Šames. „Raudoniemšiemis nebuwo reikalo imti drauge šu šawim mergele, einant į kową”.

Lekiantyšis erelis, apšidairēs į wišas pušes, dawē ženklą šawo wyrams ir wiši Šudionai jjojo į daubos widy; kada jie buwo jau nušileidē į daubą, ore tris šart atšiliepē wanagēlio balsas, — teip buwo šutarta

dūti žinę apie Apakus tiems, kurie tykojo anam gale daubos.

„Dabar atsargei paskui jūs“, dawadijo Atkeršytojas. Wiši septyni vyrai užsėdo ant arklių ir įjojo į daubą. Tūm tarpu lekiantysis erelis, atsiekęs gulintį viduj daubos klenį, lyg nujautė pavojų ir todėl liepė traukti atgalios. Bet toje malandoje iš užpakalio tartum iš žemės išdygo septyni vyrai, kurie sustabdė arklius, atstatė haudykles į Apakus. Dideliam sumišime Apakai vėl atsigręžė atgal ir sujojo į klonio vidų, tikėdamiesi kitu galu išsigauti į malną ruimą; bet ir nū anos įeigos subildėjo būvis, kuriūm Gibsonas nutrenkė viena Apaką uū balno. Tarp raudonųjų pakilo pašėlęs klyksmas, nės jie matėsi patekuseis į spąstus.

„Na, jie jau tupi žabangoše“, nusijūkė Braunas.
„Dabar Sakale daryk, kas tam išpūla!“

Mat, buvo taip sutarta, kad Apakams įkritus į spąstus, baltieji per Sakalą prižadės jūs wijus paleisti, tik Mestikas turės likti ant vietos ir Bukundalabus sugražinta tėvui. Baltieji norėjo išvengti bereikalingą kraujo praliejimą.

„Sakalui su anais bekalbant, galiwa mudu jusijęštoti Pyq“, tarė James tėvui.

„Gerai“, atsiliepė ans. „Aš trokštu pamatyti kū greičiaus dukterį. Vyrail! Zuk užteks jums ir keturiū haudykliū, idant apšaugoti išėjimą iš klonio?“

„Zinoma užteks, atsakė Meksitaneris. Tiktai juradę jawo dukterį, dūkit mums ženklą; pirm to nei wiens Apakas netur iš cze išėiti!“ — „Ženklū bus wiens būvis“, tarė Braunas ir drauge su sunum atsitolino iš daubos. Tūm tarpu Sakalas su žale

šakute rankoje nuėjo prie savo wiengencziū, idant pada-
ryti derybas. Kelionis minutoms praslinkus iš girios
atliepė žuvis. — „Žūdu tur merginą suradę“, tarė
Atkeršytojas; „dabar raudonieji galės sav šalim trauk-
tis, palikę mums Dposumą“. — — Į tą tarpą su-
gryžo ir Sakalas, jis parnešė atšakymą, tad raudonieji
įtinka ant wisū reikalawimū. — „Gerai!“ tarė Atker-
šytojas. „Prasčiaus buti negali. Pusindionas nega-
lės juk oru ištrukti. Wienog mums reikia pasiškauti
dar trejatą sawujū, nės penkiū vyrū rasi bus per ma-
žai uždaboti pasalius Apakus“.

Teip aptūni vyrai raiti, su atstatytomis šaudyklėmis
leido pro sawę Apakus. Pirmas išjojo lekiantysis erelis, jį sekė
jo kareivė. Wisiems išjokus, Meksikanėris tūį šoko prie Mestico,
bet jo nerado. — Dabar gryžkim prie Braunū. Žūdu kiekviens
jėšktojo styrium Bufundalos. James buvo giliukingesnis, jis
atrado ję ant upės kranto, besėdincę tarp žolynū ir liudnai
i wilnis bežvelgancę, jis paleido sutartaji žuvi, ant kurio tėws
kief igalėdamas šubinos. Pamaczius James, mergelė pribėgo
prie jo, apkabino jo kaklą ir pradėjo iš džiaugsmo verkti. „Aš
niekad uebucziau pastojus lekiančio erelio paczia“, kalbėjo ji per
ašaras. „Aš welyt bucziau pati saw smerties jėšktojus. O da-
bar, mano mielasis, šubinkim iš cze, pirmneng baisusis wadas
ateis manę pasiimti“. — Tame tarpe pasirodė iš už krumū ir
lekiantysis erelis. Pamatęs baltąją marcę glėbyje neapkenziamo
baltgymio, jis kaip pasiutęs šoko artyn ir prisitaitė šauti. Bet
tam akies mirksnyj stoji jam priešais žilas senis, kūrš susukęs
„atgali“ ištisė sawo šaudyklę prieš Apaką. Szis wėl prieš
seni ir susyl subildėjo du žuwii. Baltasis Apako arklys pat-
griuvo peršautas ant žemės, bet patsai erelis su džiaugsmo
riksmu nušoko sweikas nū balno. Jo kulka pataitė geriaus, nės
senis Braunas tysojo pašautas ant piewos. — Pasirodžius
Apakū wadui, James tūjau užšoko ant sawo arklio, drauge
užsikėles ir Bufundalą. Pamatęs sawo tėwą ant žemės gulinti,
James iš gailescio ir piktumo lyg patrafo. Sis šoko prie
lekiančio erelio ir nespėjęs išškauti, nutwerė šaudyklę už kito

galo ir su visu smarkumu ištaitė smugi, bet Apakas pasitraukė ir smugis perkirto tik orą. Pats James iš to smarkumo pasmiro balne ir drauge su Bukundala nukrito ant žemės, o kas dar blogiaus, wiena koja išpainiojo i šikšninius arklis pavadzius. Lekiantysis erelis wienoj akimirtoj buvo prie James ir užsimojo tomahawku, taikydamas sutruškint jam galwą. Bet tam tarpe žybtėrejo ore peilis, Apakū wadas sugurgė, tomahawkas išpūlė iš jo rankos ir jis pargriuwo be dwafės ant žemės. Tai Bukundala. gelbėdama sawo mylimaji, walandoj didziausio pawojaus nutwerė James'o peili, prišoko prie lekencio erelio ir idurė jam aštruji ginlą i gerkle. . . . I tą tarpą buvo prisiartinę prie tos wietos nekurie iš baltujū ir Apakū; wisi jie stebėjosi tiems atsitikimams. Pati Bukundala, lęg išsigandusi sawo darbo, stowėjo be žado prieš lekiancio erelio lawoną, arba tartum pušiausapnyj dairėsi aplinkui. Staigu metus i šalį sukruwintą peili, priėjo prie kranto ir šoko i žemai plaukencze upę. Wilnys prasiwerė ir apžiojo nelaimingąjė.

*

†

*

Atkeršytojas, neradęs klonyje Mestico, tartum paduko. Sakalas, gerai apžiurėjęs wietą, tūj susėkė wisą dalyką. Szlaitas ūlinės sienos, kuriame buvo urwa liki upei, buvo apjėles tanteis krumais, nuswiruseis žemyn. Regima, Mesticas sumezgęs kelis lassus, užtabino už krumū ir wirwe nusileido lik urwai. — „Jis dar nebus išėjęs iš urwos“, paaiškino Sakalas. „Tegul mano baltasis brolis skubinasi užeiti kelią pusindionui nū upės, o aš tame laike saugosiu krumus“. — Meksikanėris nelaukė atkartojant šitū žodžiū. Keleis šūleis jau jisai buvo išjojęs iš daubos ir apsukęs ūlines sienas, atsidurė ant upės kranto. — Cze jis išwydo pasibaisėtiną regyklą: Pažautą Brauną, Lekiantįjį erelį su perdurta gerkle, James'ą, kurs purtėsi po arklis ir baltąjį Indionę, krintanczė i gilumą upės.

Krutinė Meksikanerio prisipildė dwiem jausmais: Noru keršto ir širdies pažaukimu. Ten gali ištrukti jo piktasis nusfriaustojas, o cze wėl stęsta nekaltas sutwėrimas. Bet tūdu jausmu neilgai waržėsi už pirmystę — gerasis perswerė. Greitas kaip žaibas, Atkeršytojas šoko nū kranto i tą wietą, kur išnylo baltoji mergelė. Kada ji dar syki iškilo i wiršų, Meksikanėris nutwerė ję wiena ranka ir išplaukė, nors sunkei komodamas su friowe, ant kranto.

Toje walandoj pasirodė iš wandens ir Oposumas; jam buvo lengva dabar išsprusti pro šalį ir pasislėpti girioje, nės Meksikanėris neturėjo prie savęs nei ginklo, nei lasso. Bet bendien Mesticui persekiojo nelaimė. James, išsilūšsaves nū arklio, greit nufitwėre lasso ir užmetė ant karklo bėganciam pusindionui; jis tapė sugautas ir suvaržytas panczeis. — Kada Bufundala atsigaiwino ir wisi baltiejiė wyrai susirinkę buvo, Atkeršytojas prašė padaryti sudą, kuris nusprėstu kora Mesticui pagal pustynės istatus. Susirinkusieji išklauė wisus apstundimus, kuriū didesnę dali skaitytojei jau žino, minėtinai: Sakalo, Hertelio su Berlynėriu ir James'o Brauno. Pastutiniis pratarė drebancziu balsu Atkeršytojas: „Aš, don Prestewan del Sucello Meksiko, skundziū ji už tai, kad jis budams pas mane už medincziū, išgėdino mano jauną paczią ir norėdams užslėpti piktadėjystę, jė nuzudė, neįspasakytai baisei sužeisdams kuną!“ — Pasibjaurėjimo balsai dawėsi girdėti iš tarpo susirinkusių. Tikimas Mestico tapė nusprėstas. Sudo wyrai nutarė jį surištą imesti i paslaptinę urwą, kur jis arba badu turė o mirti arba patis saw sutrumptinti kankynę nusirisdams i upę. Tą nutarimą išpildė Sakalas.

Susirinkusiems dabar išpūlė tik gryžti namon pasiėmus su sawim ir seni Brauną, kūrš laimingu budu buvo nesunki sužeistas ir atsigawo. — Rą daugiau galime pasakyti maloniems skaitytojams? Dėl išlikusių pasibaigė mistas laimingai. Pasirodė, kad užaugusi nekaltoj širdyje Bufundalos dėl James'o meilė buvo tik sesers meilė. Už tai naujei išdygęs jausmas dėl sawo išgelbėtojo buvo newienu tik dėlingystės jausmu. Atkeršytojas, išpildęs sawo pažadus, atrado rimasti, o pasipažinimas su staiscziaja Bufundala pagimdė jame naują gywasti. Žūdu wienas litame atrado laimę. Braunai ir toliaus warė tą pati trapperiū gywenimą, o Hertelis su Berlynėriu atgawę sawo plianą, wėl nukeliawo i pustynę jėškoti trokštojo aukso.

